

ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๔๓

MFA

Channel
Thailand

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล

เฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

สืบสาน รักษา ต่อยอด

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ วารสาร MFA Thailand Channel ขอร่วมแสดงความจงรักภักดีและเชิดชูพระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผ่านบทความอันทรงคุณค่า “๗๒ พรรษา พระราชากับการทูตและการต่างประเทศไทย” ที่สะท้อนถึงพระปรีชาญาณและพระราชกรณียกิจที่สำคัญในด้านการทูตและการต่างประเทศควบคู่ไปกับการประมวลภาพกิจกรรมต่างๆ ของกระทรวงการต่างประเทศที่ได้ร่วมเฉลิมพระเกียรติทั้งในประเทศและต่างประเทศภายใต้แนวทางพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา และต่อยอด โดยกิจกรรมครอบคลุมหลากหลายด้าน ทั้งการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาที่ยั่งยืน การยกระดับคุณภาพชีวิต การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทย และกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์

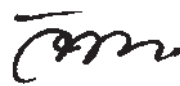
วารสารฉบับนี้ยังได้นำเสนอเรื่องราวของโครงการสำคัญที่ช่วยกระชับความสัมพันธ์ทางการทูตกับนานาชาติประเทศ เช่น บทความ “๗๕ ปี ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์” และ “๕๐ ปี การทูตอวกาศ: ศักยภาพและโอกาสของความสัมพันธ์ไทยกับเช็กเกีย” รวมถึงโครงการพาคณะทูตและผู้สื่อข่าวต่างประเทศเยี่ยมชม “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”

ในด้านการส่งเสริมอัตลักษณ์และภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในสายตานานาชาติ กระทรวงการต่างประเทศได้ร่วมมือกับมูลนิธิพระไตรปิฎกสากลในการจัด “โครงการเผยแพร่พระไตรปิฎกสากล ฉบับสังฆมายะ

ชุด ภ.ป.ร. และชุด ส.ก. พ.ศ. ๒๕๕๙ เก่งนานาประเทศ” การจัดทำหนังสือ “วิพิธศิลป์” โดยมูลนิธิไทย เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทยแก่ผู้ที่สนใจทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และยังมีบทความที่ผู้อ่านไปสัมผัสถึงความวิจิตรตระการตาของ “ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค” มรดกแห่งศักดิ์ความเป็นไทยที่จะเกิดขึ้นเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

นอกจากนี้ เรายังได้นำเสนอเรื่องราวที่สะท้อนถึงบทบาทสำคัญของกระทรวงการต่างประเทศในการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนไทยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ผ่านหลากหลายโครงการ เช่น บทความ “เซฟตัวน้อยหัวใจใหญ่ เปิดโลกเซฟ” ที่เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับศาสตร์การปรุงอาหารไทยและนานาชาติให้แก่เยาวชนในพื้นที่ชายแดนใต้ และโครงการ “Trash to Treasure” ที่ให้ความรู้ด้านการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดปริมาณขยะให้เหลือศูนย์

วารสาร MFA Thailand Channel ขอเทิดพระเกียรติและน้อมนำพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีคุณูปการอย่างใหญ่หลวงต่อการทูตไทยในโอกาสอันเป็นมหามงคลยิ่งนี้ และเราจะกลับมาพบกันอีกครั้งในรูปแบบใหม่ พร้อมด้วยสาระน่ารู้เกี่ยวกับการทูตและการต่างประเทศที่คัดสรรมาเพื่อผู้อ่านเช่นเคย

จักรสุดา จักกะพาก
บรรณาธิการบริหาร

๗๒ พรรษา

พระราชากับการทูตและการต่างประเทศไทย

๗๒ พรรษา จอมราชัน	ทรงเจริญ ความสัมพันธ์ นานาชาติ
ทรงเชี่ยวชาญ รอบรู้ คู่ศิลปินศาสตร์	พระปรีชา สามารถ นำชาติไทย
ทรงสืบสาน รักษา ทรงต่อ ยอด	ไทยจึงปลอด ทุกข์เบ็ญ เป็นสุขได้
จิตอาสา เมตตาธรรม ดำริให้	สุขชีวิต ด้วยน้ำใจ ไทยน้องพี่
สมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว	เสด็จฯ ทัว ถิ่นนานา สง่าศรี
เอกอนันต์ ด้านการทูต ราชไมตรี	สมศักดิ์ศรี ชาติสยาม งามอย่างไทย
พระราชทาน พระบรมราโชวาท	“นักการทูต ต้องสามารถ รู้รับใช้
บริบท ไทยและโลก ต้องเข้าใจ	ยึดประโยชน์ ชาติเป็นใหญ่ เพื่อประชา
ต้องคุ้มครอง คนไทย ในต่างแดน	เป็นผู้แทน ต้องใส่ใจ ใฝ่ศึกษา
ต้องติดตาม ทันสมัย พัฒนา	ประโยชน์ชาติ ต้องรักษา ด้านหน้าไทย”
ไทยทั่วหล้า น้อมสำนึก พระกรุณาฯ	จิตอาสา รวมใจพร้อม น้อมฯ ถวาย
จตุรพิธ พรดล มงคลชัย	เทิดองค์ให้ พระวชิรเกล้า เจ้าราชา

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศ
ชลทิพา วิญญูนาวรรณ ร้อยกรอง

Contents

๗๒ พรรษา พระราชา
กับการทูตและการต่างประเทศไทย ๘

โครงการเผยแพร่พระไตรปิฎกสากล
ฉบับสังฆมาเย ชุต ภ.ป.ร.
และชุต ส.ก. พ.ศ. ๒๕๕๙
แก่นานาประเทศ ๒๐

ประมวลภาพกิจกรรม
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ๒๔

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ :
สานต่อองค์ความรู้
สู่เศรษฐกิจที่ยั่งยืน ๓๖

ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค :
 วิจิตรมรดกแห่งศักดิ์ดาความเป็นไทย **๔๒**

๗๕ ปี ความสัมพันธ์
 ทางการค้าไทยกับฟิลิปปินส์ :
 ร่วมแรง ร่วมใจ รุ่งเรือง **๕๖**

เซฟตัวน้อยหัวใจใหญ่เปิดโลกเซฟ **๖๔**

วิพิธศิลป์ : ประตูลู่โลกนาฏศิลป์ **๖๘**

๕๐ ปี การทูตอวกาศ :
 ศักยภาพและโอกาส
 ของความสัมพันธ์ไทยกับเช็กเกีย **๗๒**

Trash to Treasure : นำพา
 “สิ่งไร้ค่า” สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน **๗๘**

Street Arts ร่วมใจ
 ศิลปินไทย-อาเซียน **๘๔**

๗๒ พรรษา

พระราชากับการทูต และการต่างประเทศไทย

น้อมนำพระราชปณิธานในการ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” ทั้งในมิติชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระปรีชาสามารถรอบด้าน ทั้งด้านการทหาร การบิน การกีฬา ตลอดจนการทูตและการต่างประเทศ ดังที่ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทและพระบรมราโชบายด้านการต่างประเทศให้แก่เอกอัครราชทูตและกงสุลใหญ่ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ในฐานะผู้แทนพระองค์และประเทศชาติ ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ กราบถวายบังคมลาไปปฏิบัติหน้าที่

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๖ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ กระทรวงการต่างประเทศจึงได้จัดโครงการเฉลิมพระเกียรติ โดยน้อมนำพระราชปณิธานในการ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” ทั้งในมิติชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเฉลิมพระเกียรติตลอดทั้งปี ทั้งกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาที่ยั่งยืน การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนไทย กิจกรรมส่งเสริมศาสนา การศึกษา สาธารณสุข และกีฬา และกิจกรรมจิตอาสาต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ในพระปรีชาญาณ และเผยแพร่พระเกียรติคุณ และใช้โอกาสในการเฉลิมพระเกียรตินี้เสริมสร้างความรัก

สามัคคีของคนไทยทั้งในประเทศและต่างแดน ตลอดจนส่งเสริมอัตลักษณ์และภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในสายตานานาชาติและกระชับความสัมพันธ์ทางการทูตกับมวลมิตรประเทศ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้านการทูตและการต่างประเทศ โดยทรงเจริญพระราชไมตรี และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตั้งแต่เมื่อครั้งทรงดำรงพระอิสริยยศสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร โดยได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยือนมิตรประเทศทั่วทุกทวีป ซึ่งมีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากการเจริญพระราชไมตรีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในกรณีที่ประเทศนั้นมีพระราชวงศ์ด้วยนั้น สื่อถึงรากฐานของความสัมพันธ์พิเศษต่อกันที่มีความใกล้ชิดอย่างยาวนาน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแน่นแฟ้นขึ้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินี ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนสหราชอาณาจักรอย่างเป็นทางการตามคำทูลเชิญของสมเด็จพระเจ้าชาลส์ที่ ๓ เพื่อทรงร่วมพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ระหว่างวันที่ ๔ - ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ซึ่งสะท้อนถึงความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นในระดับประมุขของรัฐอันมีสำคัญต่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

และในปี ๒๕๖๗ ไทยและสหราชอาณาจักรได้ประกาศแผนการความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ไทยกับสหราชอาณาจักร ซึ่งนับเป็นก้าวสำคัญของความสัมพันธ์ โดยสหราชอาณาจักรเป็นประเทศแรกในภูมิภาคยุโรปที่ไทยประกาศความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ด้วย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะการทรงรับประมุขและผู้นำต่างประเทศ เพื่อให้เกียรติแก่ผู้ที่มาเข้าเฝ้าฯ ในโอกาสเยือนประเทศไทย ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทสำคัญในการร่วมกำหนดแนวทาง

การส่งเสริมและขับเคลื่อนความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับมิตรประเทศ โดยในปี ๒๕๖๗ ทรงรับสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนดารุสซาลาม ประธานาธิบดีเยอรมนี ผู้สำเร็จราชการแห่งเครือรัฐออสเตรเลีย ซึ่งเป็นพระสหายร่วมชั้นเรียน นายกรัฐมนตรีบังกลาเทศ นายกรัฐมนตรีภูฏาน และผู้นำสูงสุดทางศาสนาอิสลามของอียิปต์

ในการรักษาสัมพันธ์ไมตรีกับมิตรประเทศต่าง ๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เชิญพระราชสาส์นไปยังประมุขของ

ประเทศต่าง ๆ ในโอกาสวันสำคัญ เช่น วันชาติ รวมทั้ง ทรงมีพระราชสาส์นแสดงความห่วงใยในยามทุกข์ยาก หรือประสบภัย ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญที่พระราชทาน ต่อการเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับนานาประเทศ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีความสนพระราชหฤทัย และทรงมีคุณูปการอย่างใหญ่หลวงต่อการทูตและการต่างประเทศ โดยเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ในห้วงการประชุมเอกอัครราชทูตและกงสุลใหญ่ทั่วโลก ประจำปี ๒๕๖๖ ทรงมีพระบรมราโชวาทที่มีใจความสำคัญว่า “นักการทูตต้องนำสถานการณ์ของไทยมาปรับใช้

ให้ถูกต้อง เข้าใจทั้งบริบทของไทยและโลก โดยถือเอา ประโยชน์ของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง ให้ความคุ้มครอง ประชาชนที่อยู่ในต่างแดน รวมทั้งต้องสนใจ ติดตาม และทำตัวเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ”

พระราชกรณียกิจสำคัญด้านการต่างประเทศ อีกประการหนึ่ง ที่ทรงปฏิบัติจนเป็นธรรมเนียมประเพณี คือ การพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้เอกอัครราชทูต ไทยเข้าเฝ้าฯ กราบถวายบังคมลา ในโอกาสที่จะไป ปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ โดยพระราชทานพระบรมราโชวาทที่เปี่ยมด้วยแนวคิด

เอกอัครราชทูตและกงสุลใหญ่เข้าเฝ้าฯ ในห้วงการประชุม
เอกอัครราชทูตและกงสุลใหญ่ทั่วโลก ประจำปี ๒๕๖๖

ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้แทนพระองค์และ
ประเทศชาติ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ
ตลอดจนรักษาพระราชไมตรีและส่งเสริมผลประโยชน์
ของประชาชน ท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลง
และภูมิทัศน์การต่างประเทศที่มีความไม่แน่นอนสูง

ในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ กระทรวงการต่างประเทศ
น้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ โดย
กระทรวงการต่างประเทศ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

โดยสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่ คณะผู้แทน
ถาวรไทยประจำสหประชาชาติ และสำนักงานการค้าและ
เศรษฐกิจไทย ได้จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ ภายใต้ชื่อ
“โครงการมิตรไมตรีศรีสัมพันธ์เฉลิมพระเกียรติพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗”
เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและสร้างความตระหนักรู้
ในพระปรีชาญาณด้านการต่างประเทศให้เป็นที่ประจักษ์
ต่อสายตานานาประเทศ

คณะเอกอัครราชทูตเข้าเฝ้าฯ กราบถวายบังคมลา ในโอกาสที่จะไปปฏิบัติหน้าที่

กระทรวงการต่างประเทศได้น้อมนำพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อหลอมรวมความเป็นไทย ทั้งในมิติชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาประเทศ วัฒนธรรม และความเป็นไทย ที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมระหว่างประเทศและความเป็นสากล ตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้พระราชทานไว้ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดกิจกรรม “จิตอาสาปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ” ร่วมกับสำนักพระราชวังและกระทรวงมหาดไทย ที่ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำพันธุ์ไม้มงคลประจำจังหวัด

ทั่วประเทศ มาปลูกในบริเวณอุทยานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยมีคณะทูตานุทูตที่มีถิ่นพำนักในประเทศไทยจำนวน ๗๑ ประเทศ และ ๑ องค์การระหว่างประเทศ และคณะผู้บริหารของกระทรวงการต่างประเทศ นำโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เข้าร่วมกิจกรรม นับเป็นการสร้างความสัมพันธ์ในระดับผู้แทนองค์กรชั้นนำของไทยกับคณะทูตานุทูต ทำให้เกิดความเข้าใจ และเข้าถึงในระดับรัฐต่อรัฐ และระดับประชาชนต่อประชาชน

อุทยานเฉลิมพระเกียรติฯ ตั้งอยู่ในพื้นที่เขตพระราชฐานที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้เป็นสวนสาธารณะ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมตามแบบอย่างโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้ประชาชนได้เข้าไปศึกษาพระราชกรณียกิจของทั้งสองพระองค์ผ่านองค์ความรู้เรื่องน้ำและป่า

ซึ่งสะท้อนถึงพระราชปณิธานในเรื่องการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนพระอัจฉริยภาพและบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยในการส่งเสริมความตระหนักรู้ของสังคมในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การปลูกต้นไม้ และลดมลภาวะต่อโลก เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เพื่อร่วม “สืบสาน รักษา ต่อยอด” ในด้านพระพุทธศาสนา ในโอกาสอันเป็นมหามงคลยิ่งนี้ กระทรวงการต่างประเทศ ได้ร่วมกับมูลนิธิพระไตรปิฎกสากลดำเนิน “โครงการเผยแพร่พระไตรปิฎกสากล ฉบับสังฆมายะ (สัด-ชา-ยะ)

ชุด ภ.ป.ร. และชุด ส.ก. พ.ศ. ๒๕๕๙ แก่นานาประเทศ เสด็จพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗” โดยกระทรวงการต่างประเทศ จะอัญเชิญพระไตรปิฎกดังกล่าว ฉบับพิมพ์พิเศษไปมอบให้แก่หอสมุด สถาบัน หรือองค์กรในประเทศที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เคยเสด็จพระราชดำเนินเยือนอย่างเป็นทางการ และ

มิตรประเทศ รวม ๓๖ ประเทศ และ ๒ องค์กร คือ สำนักงานใหญ่แห่งสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก และ องค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) กรุงปารีส โดยพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะทรงดำรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงรับเป็นองค์ประธานการจัดพิมพ์ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มูลนิธิพระไตรปิฎกสากลเผยแพร่พระไตรปิฎกไปยังสถาบันทั้งในและต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศยังมีส่วนในการประสานงาน

การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุและพระอรหันตธาตุของพระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะ จากประเทศอินเดียมาประดิษฐานที่ประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ - ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗ ตามโครงการที่กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานที่เสนอการจัดกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งสะท้อนถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับอินเดีย และความเชื่อมโยงของกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติกับการทูตและการต่างประเทศ

เพื่อร่วม “สืบสาน รักษา ต่อยอด” ผ่านความรู้รักสามัคคี และการทำความดีเพื่อสังคม กระทรวงการต่างประเทศ

ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยสถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ สถานกงสุลใหญ่ และสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทยทั่วโลก ได้จัดกิจกรรมจิตอาสาในหลากหลายรูปแบบ เช่น กิจกรรมมอบอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้แก่สถานอนามัยในพยูทคยา ประเทศอินเดีย กิจกรรมบริการตรวจฟันโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายให้กับประชาชนชาวลาวในแขวงสะหวันนะเขต สปป. ลาว โดยร่วมกับหน่วยทันตกรรมพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดสวนสาธารณะบริเวณริมแม่น้ำไนน์

ในนครแฟรงค์เฟิร์ต ประเทศเยอรมนี กิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาดชายหาดเมืองมาราธอน ประเทศกรีซ กิจกรรมจิตอาสาทำอาหารและสิ่งของจำเป็นต่อการดำรงชีพไปมอบให้แก่คนไร้บ้าน ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย เด็กกำพร้า ผู้สูงอายุ และกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ ในอีกหลายประเทศ อาทิ จีน สหรัฐอเมริกา โมร็อกโก คูเวต ซึ่งล้วนเสริมสร้างความรักและภักดีในชาติ ความรู้รักสามัคคีและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนไทยในต่างแดน อีกทั้งการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณชนต่างประเศยังทำให้คนไทยในต่างประเทศที่ชุมชนไทยพำนักอยู่นั้น

เห็นความมีน้ำใจและอัธยาศัยไมตรีของคนไทย อันเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนต่อประชาชน ในโอกาสอันเป็นมหามงคลยิ่งนี้ กระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ สถานกงสุลใหญ่ และสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทยทั่วโลก ได้จัดพิธีถวายพระพรชัยมงคล พิธีถวายเครื่องราชสักการะและวางพานพุ่ม พิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดี และพลังของแผ่นดิน และพิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคล ณ ที่ทำการสำนักงาน หรือสถานที่สำคัญในประเทศ

ที่สำนักงานตั้งอยู่ เช่น สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง และชุมชนไทยในจีนได้ร่วมถวายพระพรชัยมงคลบนกำแพงเมืองจีน สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน และชุมชนไทยในสหราชอาณาจักรได้จุดเทียนถวายพระพรชัยมงคลริมฝั่งแม่น้ำเทมส์ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส และชุมชนไทยในฝรั่งเศสได้ร่วมกันขับร้องเพลงสดุดีจอมราชา โดยมีทอไอเฟลเป็นภาพประกอบอยู่ด้านหลัง สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนา และชุมชนไทยได้ร่วมกันขับร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีบริเวณหน้าโบสถ์ Stephansdom

การจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติทั้งในประเทศและต่างประเทศของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อแสดงถึงความจงรักภักดีและการน้อมนำแนวพระราชดำริด้านการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อสาธารณะประโยชน์ในประเทศที่มีคนไทยอาศัยอยู่ทั่วโลก ทำให้เป็นที่ประจักษ์แล้วว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทุกหมู่เหล่า ทั้งในประเทศและต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งมีสถานเอกอัครราชทูตคณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ สถานกงสุลใหญ่

และสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทยอยู่ทั่วโลก นอกจากจะทำหน้าที่ดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศแล้วยังมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นศูนย์กลางให้ชุมชนคนไทยในต่างประเทศ มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ และสามารถแสดงความรักประเทศชาติและความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญ ในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ แม้อยู่ไกลในต่างแดน 🇹🇭

โครงการเผยแผ่พระไตรปิฎกสากล ฉบับสังฆมายุชา ชุด ภ.ป.ร. และชุด ส.ก. พ.ศ. ๒๕๕๙ แก่นานาประเทศ

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

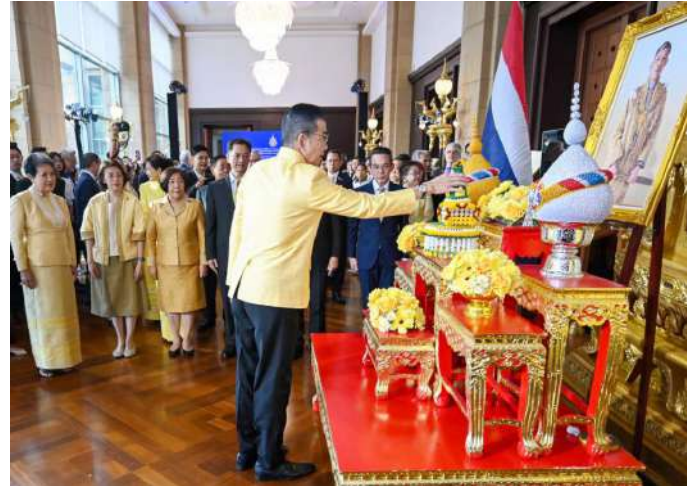
กระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับมูลนิธิพระไตรปิฎกสากล ได้ดำเนินโครงการเผยแผ่พระไตรปิฎกสากล ฉบับสังฆมายุชาชุด ภ.ป.ร. และชุด ส.ก. พ.ศ. ๒๕๕๙ แก่นานาประเทศ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา

๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เพื่อร่วมสืบสาน รักษา ต่อยอด ในด้านพระพุทธศาสนา ผ่านโครงการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในมิติวิชาการไปยังนานาประเทศ อันเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์และความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติและพระราชกรณียกิจด้านการศาสนา ในโอกาสอันเป็นมหามงคลยิ่งนี้

พระไตรปิฎกสากล ฉบับสังฆมายุค พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นพระไตรปิฎกชุดแรกของโลกที่จัดสร้างขึ้นเพื่อการออกเสียงสังฆมายุค (Sajjaya Recitation) ที่แม่นยำตรงตามไวยากรณ์และการออกเสียงในสมัยพุทธกาล เป็นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านสัญลักษณ์ดิจิทัล (Digital Phonetic Symbol) ในทางภาษาศาสตร์ หลักการทางดุริยางคศาสตร์ และวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ โดยชุด ภ.ป.ร. นำเสนอด้วยสัญลักษณ์สยาม-ปาฬิ (Syam-Pali Phonetic Symbols) และชุด ส.ก. นำเสนอโดยโน้ตเสียงปาฬิ (Pali Monotone Music Notation) เพื่อกำกับจังหวะการออกเสียงที่แม่นยำ

พระไตรปิฎกสากล ฉบับสังฆมายุค จัดสร้างขึ้นเมื่อปี ๒๕๕๙ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในโอกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี โดยพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงรับเป็นองค์ประธานการจัดพิมพ์และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เผยแพร่แก่สถาบันต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศทั่วโลก ได้แก่ ประเทศที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

พระไตรปิฎกสากล ฉบับสังฆมายุค พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นชุดพระไตรปิฎกชุดแรกของโลกที่ออกแบบสำหรับการออกเสียงสังฆมายุค (Sajjaya Recitation) ที่แม่นยำตรงตามไวยากรณ์และการออกเสียงในสมัยพุทธกาล

เคยเสด็จพระราชดำเนินเยือนอย่างเป็นทางการ ตลอดจนมิตรประเทศและองค์การระหว่างประเทศ รวม ๓๖ ประเทศ ตลอดจนสำนักงานใหญ่แห่งสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก และองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) กรุงปารีส

กระทรวงการต่างประเทศและมูลนิธิพระไตรปิฎกสากล ได้จัดกิจกรรมปฐมฤกษ์ “โครงการเผยแพร่พระไตรปิฎกสากลฉบับสังฆมายุค ชุด ภ.ป.ร. และชุด ส.ก. พ.ศ. ๒๕๕๙ แก่นานาชาติ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗” ที่วิเทศสโมสร กระทรวงการต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ โดยมีนายมาริช เสี่ยงมพงษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธาน พร้อมด้วยท่านผู้หญิงวราพร ปราโมช ณ อยุธยา ประธานมูลนิธิพระไตรปิฎกสากล เอกอัครราชทูตและผู้แทน

สถานเอกอัครราชทูตต่างประเทศประจำประเทศไทย และผู้แทนองค์การสหประชาชาติและยูเนสโก ผู้บริหารกระทรวงการต่างประเทศ กรรมการมูลนิธิพระไตรปิฎกสากล และผู้อุปถัมภ์การจัดพิมพ์พระไตรปิฎก ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสื่อมวลชน เข้าร่วม

ภายในงานมีการจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับบทบาทของไทยในการอนุรักษ์ พัฒนา และเผยแผ่พระไตรปิฎก ไปยังนานาประเทศ ตั้งแต่ “พระไตรปิฎกจุลจอมเกล้าบรมมหาราช (จ.ป.ร.) ร.ศ. ๑๑๒ อักษรสยาม (พ.ศ. ๒๔๓๖)” ซึ่งนับเป็นครั้งแรกในโลกที่มีการจัดพิมพ์พระไตรปิฎกในรูปแบบหนังสือและพระราชทานเป็นของขวัญจากสยามไปยังกว่า ๑๖๐ สถาบันใน ๒๕ ประเทศ “พระไตรปิฎกสากล ฉบับอักษรโรมัน (พ.ศ. ๒๔๕๘)” ซึ่งเป็นพระไตรปิฎกภาษาบาลี อักษรโรมัน ชุดสมบูรณ์ชุดแรกของโลก และเผยแผ่ไปยังสถาบันสำคัญกว่า ๑๕๐ สถาบันทั่วโลก และ “พระไตรปิฎกสากล ฉบับสังฆาเย ชุด ภ.ป.ร. และชุด ส.ก. (พ.ศ. ๒๕๕๙)” ซึ่งเป็นพระไตรปิฎกชุดแรกของโลกที่จัดสร้างขึ้น “เพื่อการออกเสียง

สังฆาเย” (Sajjaya Recitation) ที่แม่นยำตรงตามไวยากรณ์ปาฬิในสมัยพุทธกาล

กระทรวงการต่างประเทศยังได้จัดกิจกรรมเสวนา “เกร็ดชวนไขของพระไตรปิฎก” เพื่อเสริมสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินโครงการนี้แก่สาธารณชน และส่งเสริมความรู้ในแง่มุมต่างๆ เกี่ยวกับพระไตรปิฎก โดยมีวิทยากร ๓ ราย คือ ศาสตราจารย์พิเศษ ธงทอง จันทรางศุ ที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี รองศาสตราจารย์ ดร. ศศิพงษ์ศรีรายุทธ ประธานสาขาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนางสาวชนัญญา เตชจักรเสมา YouTuber รายการประวัติศาสตร์ Point of View ร่วมนำเสนอเรื่องราวของพระไตรปิฎกในแง่มุมต่าง ๆ นับตั้งแต่ พ.ศ. ๑ จนถึง การมีส่วนร่วมของไทยในการสืบสาน พัฒนา และเผยแผ่พระไตรปิฎกไปยังนานาประเทศ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านดุริยางคศาสตร์ เข้ามาช่วยในการจัดทำพระไตรปิฎก ฉบับเสียงสังฆาเย ตลอดจนมุมมองของคนรุ่นใหม่ต่อพระไตรปิฎก 🙏

The 10th King:

*Ten Virtues of a Righteous King
Preserving the Land,
Expanding Auspicious Victory
to the People Everywhere*

*His parents' moral exhortations
are upheld and extended.*

ประมวลภาพกิจกรรม เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระ พระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในโอกาสพระราชพิธี
มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

พิธีทางศาสนา

พิธีจุดเทียนชัยถวายพระพร

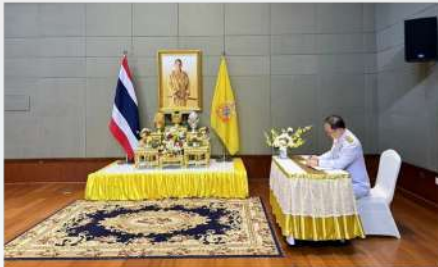

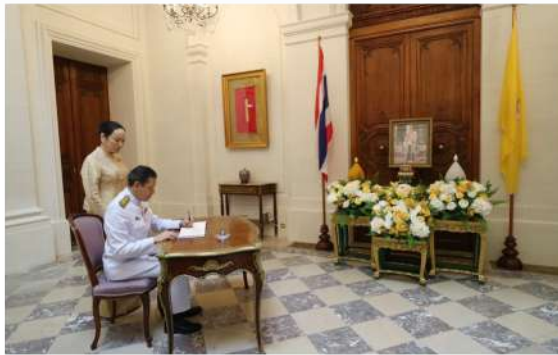
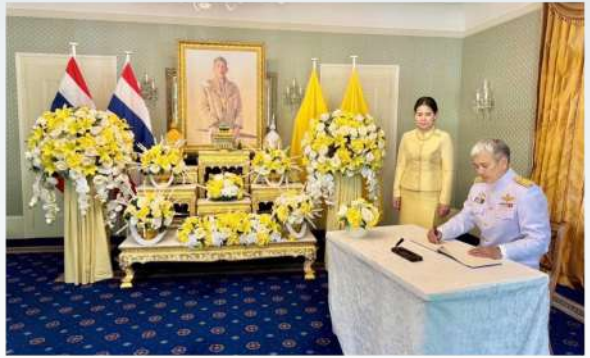

พิธีลงนามถวายพระพร

กิจกรรมจิตอาสา

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : สานต่อองค์ความรู้ สู่เศรษฐกิจที่ยั่งยืน

เปิดประตูต้อนรับคณะทูตและสื่อมวลชนต่างประเทศ
เยี่ยมชมและสัมผัสวิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคอีสาน

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา โครงการพระราชดำริที่รัชกาลที่ ๙ ได้ทรงริเริ่มและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงสืบสานและต่อยอด เป็นส่วนสำคัญในการช่วยฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล เช่น ภาคอีสานเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่เคยประสบกับความยากลำบากหลายด้าน แต่ด้วยพระมหากรุณาธิคุณและสายพระเนตรอันยาวไกลของพระมหากษัตริย์ไทยทำให้ปัจจุบัน

โครงการพัฒนาต่างๆ ได้นำไปสู่การสานต่อและขยายผลองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งภายในชุมชน และความเจริญก้าวหน้าของเศรษฐกิจท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

ด้วยเหตุนี้ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๗ กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ จึงได้พาคณะทูตและผู้สื่อข่าวต่างประเทศเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริโดยการเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เป็น

ส่วนหนึ่งของโครงการพาคณะทูตและผู้สื่อข่าวต่างประเทศศึกษาดูงานภายใต้หัวข้อ “มนต์เสน่ห์แห่งภาคอีสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์” ณ จังหวัดสกลนคร และนครพนม ระหว่างวันที่ ๕ - ๖ สิงหาคม ๒๕๖๗ ที่ผ่านมา ซึ่งจัดขึ้นในห้วงของงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

คณะทูตและผู้สื่อข่าว ต่างประเทศเยี่ยมชม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การศึกษาดูงานครั้งนี้เพื่อสร้าง
ความรู้ความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้นเกี่ยวกับ
การพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่
ภาคอีสานของไทยให้กับคณะทูต
และผู้สื่อข่าวต่างประเทศ โดยมุ่งเน้น
ไปที่สายพระเนตรอันยาวไกลของ
รัชกาลที่ ๙ ที่ได้ทรงริเริ่มพัฒนา
พื้นที่ภาคอีสานเมื่อหลายสิบปีก่อน
โดยการพัฒนาความรู้และทักษะ
ในการประกอบอาชีพ ตลอดจนจน
พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
ได้อย่างยั่งยืน โดยที่คณะผู้เยี่ยมชม
ประกอบด้วย เอกอัครราชทูต

*ฐานที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากคณะทูต
และผู้สื่อข่าวต่างประเทศ คือ “งานศึกษาและพัฒนา
พันธุ์ข้าว” โดยเฉพาะผู้เข้าร่วมที่มาจากทวีปเอเชีย
ซึ่งส่วนใหญ่บริโภคข้าวเป็นหลัก จึงเป็นประโยชน์
อย่างมากสำหรับประเทศที่มีการปลูกข้าวด้วย*

กัวเตมาลาประจำประเทศไทย
เอกอัครราชทูตซีลีประจำประเทศไทย
และคณะทูตจากทั่วโลกอีก ๑๙ ท่าน
รวมถึงผู้สื่อข่าวต่างประเทศจาก ๑๓
สำนักข่าว การเยี่ยมชมศูนย์ศึกษา
การพัฒนาภูพานฯ ครั้งนี้จึงเป็น
โอกาสสำคัญในการเผยแพร่องค์ความรู้
จากโครงการพระราชดำริตลอดจน
ภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคอีสาน
ให้แก่ผู้ที่มีความสนใจทั่วโลกได้เรียนรู้

และนำไปต่อยอดกับบริบททาง
ภูมิสังคมของประเทศนั้น ๆ ด้วย

ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนา
ภูพานฯ มีฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับ
การทำเกษตรกรรมในด้านต่าง ๆ
ซึ่งบุคคลที่สนใจสามารถติดต่อ
เข้ามาศึกษาและเรียนรู้ เพื่อนำเอา
องค์ความรู้ต่าง ๆ ไปลงมือปฏิบัติ
จริงด้วยตนเอง หนึ่งในฐานที่ได้รับ
ความสนใจเป็นอย่างมากจากคณะทูต

และผู้สื่อข่าวต่างประเทศ คือ “งานศึกษาและพัฒนาพันธุ์ข้าว” โดยเฉพาะผู้เข้าร่วมที่มาจากทวีปเอเชีย ซึ่งส่วนใหญ่ยุโรปโคคข้าวเป็นหลัก การศึกษาในจุดนี้จึงเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับประเทศที่มีการปลูกข้าวด้วย โดยในงานศึกษาและพัฒนาพันธุ์ข้าว มี ๒ กิจกรรมหลัก

กิจกรรมที่ ๑ คือ “การทำนาโยน” ซึ่งเป็นนวัตกรรมการทำนาแบบใหม่ที่ใช้เมล็ดพันธุ์เพียง ๓ - ๔ กก./ไร่ จึงประหยัดกว่าการทำนาในรูปแบบเดิม ในการสาธิตทำนาโยนจะใช้พันธุ์ข้าว กข๘๓ มะลิตาหนองคาย ที่ปลูกเป็นต้นกล้าในถาดหลุมก่อนใช้ประมาณ ๕๐ - ๗๐ ถาด/ไร่

โดยต้นกล้าอายุประมาณ ๑๒-๑๖ วัน จากนั้นเตรียมดินในแปลงนา นำต้นกล้าข้าวโยนให้ทั่วแปลง เราสามารถดูแลรักษาข้าวตามขั้นตอนปกติ ทำให้ลดต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์ ง่าย ลดภาระแรงงาน ได้ผลผลิตไม่แตกต่างจากการทำนาแบบเดิม อีกทั้งยังสามารถควบคุมวัชพืชได้ดีกว่า ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิตข้าวได้

กิจกรรมที่ ๒ คือ “การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว” ได้แก่ ชามะนาวข้าวและซีเรียลบาร์ข้าวสองสี โดยนอกจากการแปรรูปเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับข้าว กข๘๓ แล้ว ยังเป็นโอกาสในการเปิดตลาดส่งออกใหม่ของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าว กข๘๓ ด้วย

อีกหนึ่งในฐานการเรียนรู้ที่ได้รับความสนใจอย่างยิ่งจากคณะทูตและผู้สื่อข่าวต่างประเทศ คือ ฐาน “๔ คำมหัศจรรย์+๑” ซึ่งหมายถึง สัตว์สี่ดำ ๔ ชนิด ได้แก่ สุกรภูพาน โคเนื้อภูพาน ไก่ดำภูพาน และกระต่ายดำภูพาน สัตว์เหล่านี้ได้รับการพัฒนาสายพันธุ์โดย

คณะทูตและผู้สื่อข่าวต่างประเทศเข้าร่วมกิจกรรมการทำนาโยน โดยใช้พันธุ์ข้าว กข๘๓ มะลิตาหนองคาย

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เพื่อให้สามารถเลี้ยงดูง่ายและรับประทานได้ง่าย เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ที่มีประสิทธิภาพและสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่ชุมชนในพื้นที่

สุกรภูพาน

“สุกรดำ” หรือ “สุกรภูพาน” เป็นสายพันธุ์ที่ได้รับการพัฒนาจากสุกรพันธุ์ “เหมยซาน” ซึ่งสาธารณรัฐประชาชนจีนได้นำมเกล้ายวายนัดสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระองค์ได้พระราชทานสุกรพันธุ์ดังกล่าวให้กับศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงสายพันธุ์เหมยซานขึ้นใหม่ โดยนำสุกรพันธุ์ดังกล่าวไปผสมกับพันธุ์พื้นเมืองสกลนคร และผสมพันธุ์ข้ามกับสุกรสายพันธุ์ต่างประเทศ ซึ่งเหมาะสมกับระบบการเลี้ยงของเกษตรกรรายย่อยที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ เนื่องจากสามารถกินเศษอาหารและผลไม้

ที่เหลือจากการทำเกษตรกรรมอื่นๆ จนจำหน่ายเป็นรายได้เสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกษตรกรสามารถทำกำไรได้มากขึ้นจากการเลี้ยงสุกรพันธุ์นี้

โคเนื้อภูพาน

“โคเนื้อภูพาน” เป็นโคสายพันธุ์ใหม่ที่พัฒนาพันธุ์ขึ้นมาจากโคเนื้อพันธุ์วากิว (Wagyu) สายพันธุ์

ทาจิมะ (Tajima) ของญี่ปุ่น ที่ได้ น้อมเกล้าฯ ถวายแด่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ทรงพระราชทานต่อให้แก่กรมปศุสัตว์ร่วมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เพื่อร่วมมือกันศึกษาความเป็นไปได้ในการเลี้ยงและพัฒนาสายพันธุ์ให้เหมาะสม

กับสภาพการณ์เล็งการจัดการของเกษตรกรในประเทศไทย

ไก่ดำภูพาน

“ไก่ดำภูพาน” ประกอบด้วย “เมลานิน” หรือสารสีดำจำนวนมาก ซึ่งเป็นสารต้านอนุมูลอิสระช่วยชะลอความชราของเซลล์ และออกฤทธิ์ต้านเซลล์มะเร็ง

กระต่ายดำภูพาน

นอกจากจะมีเนื้อสัมผัสที่นุ่มอร่อย ยังอุดมไปด้วยสารอาหารที่มากกว่ากระต่ายทั่วไป

ส่วน +๑ หมายถึง กวางรูชาที่เลี้ยงเพื่อการบริโภคและนำเขากวางอ่อนมาแปรรูป

การเยือนศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ครั้งนี้ ทำให้คณะทูตและผู้สื่อข่าวต่างประเทศมีโอกาสได้สัมผัส

และเรียนรู้ต้นแบบการพัฒนาในพื้นที่ภาคอีสาน ที่พระมหากษัตริย์ไทยได้ทรงริเริ่มขึ้นจนเกิดการสานต่อและขยายผลให้กลายเป็นเศรษฐกิจท้องถิ่นที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน รวมถึงเป็นโอกาสให้คณะผู้เยี่ยมชมส่งต่อเรื่องราวและองค์ความรู้เหล่านี้ไปสู่ประชาชนทั่วโลก 🇹🇭

กิจกรรม Workshop การทำชา

เรื่อง ธนชล วัฒนสังจาร์ภักษ์

นิสิตฝึกงานคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขบวนพยุหยาตรา ทางชลมารค : วิจิตรมรดกแห่งศักดิ์ ความเป็นไทย

ชมความวิจิตรตระการของริ้วขบวนพยุหยาตราทางชลมารคครั้งสำคัญ

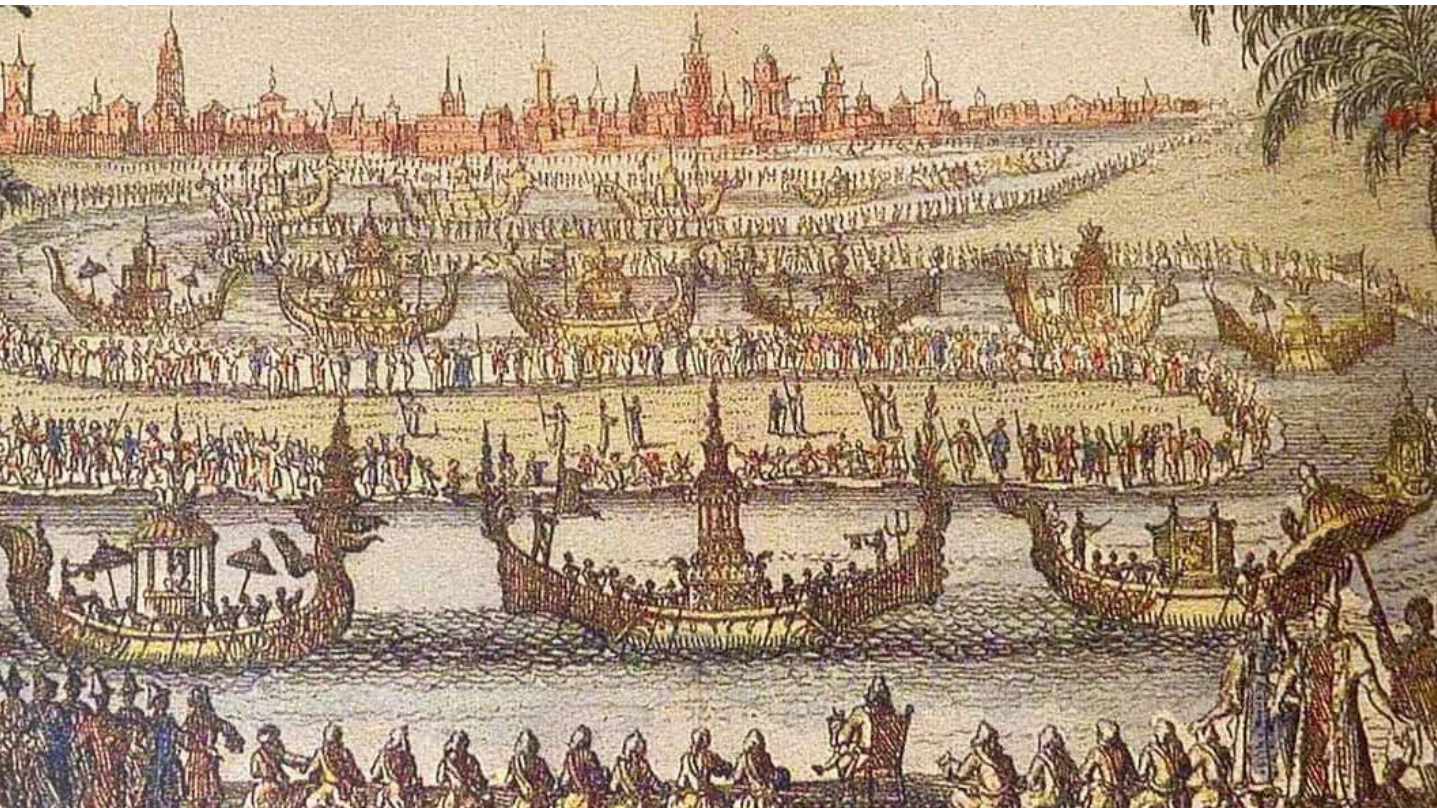
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

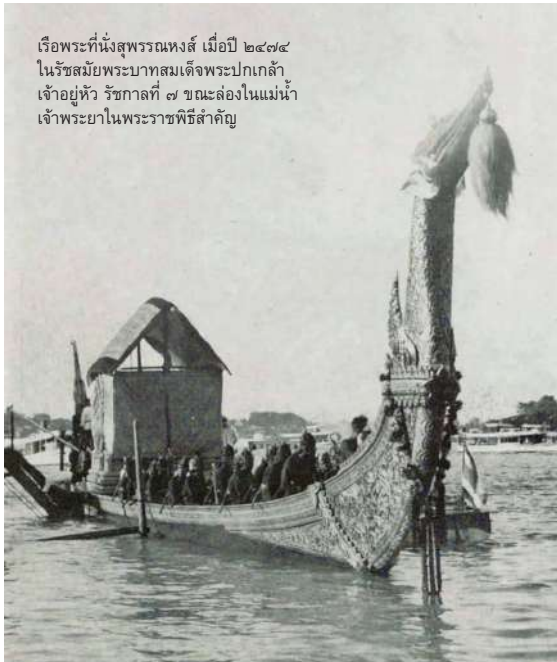
6 นื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ นับเป็นวาระพิเศษอีกครั้งที่ประชาชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจะได้ชมความวิจิตรตระการของริ้วขบวนเรือพระราชพิธีอันยิ่งใหญ่ สง่างามตลอดคั้งน้ำเจ้าพระยา เนื่องด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นพ้องให้กองทัพเรือจัดเตรียมขบวนพยุหยาตราทางชลมารคถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการเสด็จพระราชดำเนินถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดอรุณราชวราราม ในวันอาทิตย์ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๗ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“ขบวน” หรือ “กระบวน” พยุหยาตราทางชลมารค หมายถึง การเสด็จพระราชดำเนินทางน้ำของพระมหากษัตริย์ด้วยการทรงเรือพระที่นั่ง นับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมหนึ่งเดียวในโลก ที่เผยแพร่จนถึงสายธารทางประเพณีวัฒนธรรมอันยาวนานของสยามประเทศที่ผูกพัน

กับสายน้ำลำคลอง นับแต่แผ่นดินกรุงสุโขทัยและกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เพื่อการประกอบพระราชพิธีสำคัญ รวมถึงพระราชกิจส่วนพระองค์ เช่น พระราชพิธีถวายผ้าพระกฐิน ณ พระอารามหลวง พระราชพิธีบรมราชาภิเษก การเสด็จพระราชดำเนินไปกราบนมัสการรอยพระพุทธรบาท การอัญเชิญพระพุทธรูปสำคัญจากหัวเมืองเข้ามาประดิษฐานในพระนคร การต้อนรับพระราชอาคันตุกะและทูตานุทูตจากต่างประเทศ ตลอดจนการเสด็จแปรพระราชฐานตามห้วงฤดูกาลของเหล่าพระบรมวงศานุวงศ์พร้อมเหล่าข้าราชการประจำราชสำนัก ขณะที่มีการเสด็จพระราชดำเนินทางบกเรียกว่า “พยุหยาตราทางสถลมารค” ซึ่งมักเป็นไปเพื่อการเสด็จพระราชดำเนินไปประกอบราชการงานสงคราม การแก้แค้น เลียบพระนคร หรือการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

ตลอดหลายรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแห่งพระบรมราชวงศ์จักรี ได้มีการปรับปรุงรายละเอียด

การจัดรูปขบวนพยุหยาตราทางชลมารคอยู่เนื่อง ๆ ตามพระบรมราชวินิจฉัยและพระราชนิยมที่แปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลา เช่น ยุคต้นกรุง นอกจากการจัดขบวนพยุหยาตราทางชลมารคอย่างขนบโบราณที่สืบทอดมาแต่ครั้งกรุงเก่าแล้ว พระบรมวงศานุวงศ์ ขุนนาง และประชาราษฎร์ยังสามารถตกแต่งลำเรือด้วยศิลปกรรมลักษณะต่าง ๆ มาประดับสมทบเป็นกระบวนติดตามขบวนเรือหลวงได้เช่นกัน เป็นต้นว่า มีลำเรือปี่พาทย์และจัดการละเล่นมหรสพในลำเรือร่วมด้วย เพื่อให้ฝีพายได้รับความบันเทิงคลายความเหน็ดเหนื่อยไปด้วย ในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดขบวนผสม คือ มีทั้งเรือพายผสมด้วยเรือยนต์กับเรือกลไฟ ในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ไม่โปรดให้มีการผสมชนิดเรือ จึงปรับรับขบวนพยุหยาตราทางชลมารคเป็นเรือพายทั้งสิ้น ทั้งทรงมีพระราชดำริให้ใช้ขบวนเรือในโอกาสสำคัญเพิ่มเติม คือ เป็นขบวนเรือรับข้างปลายสำคัญ ขบวนเปิดสะพานบางกอกใหญ่ ขบวนพระภิกษุจันทบุรีพระนครศรีอยุธยา และแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีขบวนเรือ

เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ เมื่อปี ๒๔๗๔ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ขณะล่องในแม่น้ำเจ้าพระยาในพระราชพิธีสำคัญ

ขบวนเรือพระราชพิธีในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ เรียกว่า “ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค” โดยมีการล่องริ้วลำเรืออัญเชิญพระพุทธรูป พระไตรปิฎก และพระภิกษุสงฆ์ไปตามลำน้ำเจ้าพระยา

สำหรับเสด็จพระราชดำเนิน ณ นาวิกสภา และประกอบงานฉลองพระนครครบ ๑๕๐ ปีร่วมกับ

ต่อมา สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ผู้รักษาราชการเสนาบดีกระทรวงทหารเรือในสมัยรัชกาลที่ ๗ มีพระดำริจัดวางขบวนเรือพระราชพิธีขึ้นใหม่ให้เป็นแบบแผน โดยกำหนดรูปแบบขบวนออกเป็น ๕ ลักษณะ ได้แก่ ขบวนพยุหยาตราใหญ่ ขบวนพยุหยาตราหน้า ขบวนราบใหญ่ ขบวนราบน้อย และขบวนราบย่อ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้ระเบียบดังกล่าวเป็นครั้งแรก ในคราวเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานผ้าพระกฐิน ณ วัดประยูรวงศาวาสวรวิหาร

จนถึงปี ๒๕๐๐ จึงมีการจัดขบวนเรือพระราชพิธีขึ้นใหม่อีกครั้ง โดยการล่องริ้วลำเรืออัญเชิญพระพุทธรูป พระไตรปิฎก และพระภิกษุสงฆ์ไปตามลำน้ำเจ้าพระยาเพื่อเฉลิมฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ เรียกว่า “ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค” ต่อมา ในการเสด็จพระราชดำเนินของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อถวายผ้าพระกฐินเป็นครั้งแรกในรัชกาล เมื่อปี ๒๕๐๒ ทรงพบว่า มีเรือพระราชพิธีชำรุดเสียหายเป็นจำนวนมาก จึงทรงมีพระราชดำริให้ฟื้นฟูโบราณราชประเพณีให้คืนความซดซ้อยสง่างามเสมือนในอดีต ด้วยความร่วมมือของกองทัพเรือ กรมศิลปากร และสำนักพระราชวัง จึงมีการต่อลำเรือพระราชพิธี เรือรูปสัตว์ และเรือตั้งขึ้นใหม่จนครบตามตำราดั้งเดิม

ตลอดกระบวนการต่อเรือพระที่นั่งและเรือพระราชพิธีจนถึงวันปล่อยเรือลงน้ำนั้น จำต้องอาศัยความเชี่ยวชาญจากผู้ทรงความรู้หลากหลายสาขามาร้อยผลสาน

ความเป็นเลิศของศิลปะแขนงต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งต้องใช้ความพิถีพิถันยิ่ง เพื่อให้ได้กระบวนเรือที่เพริศแพรวสมพระเกียรติ นับตั้งแต่ขั้นตอนเตรียมบวงสรวง ทั้งศาสนพิธีพุทธและพราหมณ์ การประดับตกแต่งเรือ ช่างลงรักปิดทอง ช่างหุงกระฉก ช่างประดับแก้ว ช่างกรองบุปผชาติคล้องเรือพระที่นั่ง ช่างตกแต่ง โขนเรือ การเตรียมเครื่องประกอบพระราชอิสริยยศคีร์ ราชูปโภคและบัลลังก์กัญญา หรือพระราชอาสน์ ของพระมหากษัตริย์ การวางแผนควบคุมกระบวนเรือ โดยเจ้าพนักงานด้านนาวิกศาสตร์และอุทกศาสตร์ อีกทั้งองค์ประกอบสำคัญอย่างการจัดเตรียมบทเห่เรือ และการฝึกซ้อมฝีพายที่ต้องใช้เวลาเป็นแรมปี

สำหรับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการขอพระบรมราชานุญาตเพื่อจัดเตรียม ขบวนพยุหยาตราทางชลมารคครั้งแรก เมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินเสียบพระนครทางชลมารค เนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ปี ๒๕๖๒ และในปีนี้อันเป็นปีมหามงคลเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จะมีการจัดขบวนพยุหยาตราทางชลมารค ในวันอาทิตย์ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๗ ประกอบด้วยลำเรือจำนวน ๕๒ ลำ จัดขบวนเป็น ๕ รั้ว ๓ สาย ความยาว ๑,๒๐๐ เมตร กว้าง ๙๐ เมตร และใช้กำลังพลผู้ทำหน้าที่ฝีพาย ๒,๒๐๐ นาย

เรือพระราชพิธี

หัวใจสำคัญของขบวนพยุหยาตราทางชลมารคอยู่ที่ ความอลังการของลำเรือพระที่นั่งและเรือพระราชพิธีทั้ง ๕๒ ลำ ที่ถูกจัดเก็บอยู่ ณ สถานที่ ๓ แห่ง คือ

๑) พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เรือพระราชพิธีริมคลองบางกอกน้อย ซึ่งเป็นพื้นที่บำรุงรักษาเรือพระที่นั่งหลัก เรือพระที่นั่งรอง และเรือรูปสัตว์ที่สำคัญ

๒) โรงเรือพระราชพิธี ท่าवासกรี และ

๓) แผนกเรือพระราชพิธี กองเรือเล็ก กรมการขนส่งทหารเรือ อุทการเรือ ซึ่งเป็นพื้นที่บำรุงรักษาเรือประกอบ ขบวนอื่น ๆ เช่น เรือแตงโม เรืออู่เหล็ก เรือตำรวจ เรือแข่ง เรือเหลือใหญ่ และเรือดั่งฝักข้อม

ในหนังสือ “ตำนานเรือรบไทย” ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงกล่าวไว้ว่า “ในเวลาที่บ้านเมืองปราศจากศึกสงคราม ก็ยอมใช้เรือรบ ฝักข้อมกระบวนยุทธ์อยู่เป็นนิจ เพราะฉะนั้นถึงฤดูน้ำ เป็นเวลาที่ราษฎรว่างจากการทำไร่นา จึงเรียกกระดมพล มาฝักข้อมกระบวนทัพเรือ อาศัยฤดูกาลประจวบกับการทอดกฐิน พระเจ้าแผ่นดินจึงเสด็จพระราชดำเนินไปทอดกฐิน โดยกระบวนเรือรบแทนแห่นไฟรพลเรือนในงานกุศล เป็นต้นของประเพณีที่แท้เสด็จกฐินโดยกระบวนเรือยาวสืบมาจนถึงทุกวันนี้”

ลำเรือพระราชพิธี อาจแบ่งเป็นประเภท ดังนี้

๑) **เรือพระที่นั่ง** หมายถึง เรือสำคัญสำหรับเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ สมเด็จพระราชินี สมเด็จพระยุพราช หรือพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูงโดยในขบวน

พยุหยาตราทางชลมารคครั้งนี้ ประกอบด้วยเรือพระที่นั่งจำนวน ๔ ลำ คือ เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ เรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ ๙ เรือพระที่นั่งอนันตนาคราช และเรือพระที่นั่งเอกษชาติอุษงค์

- เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ ได้รับยกย่องให้เป็นเรือมรดกโลกจากองค์กร World Ship Trust เมื่อปี ๒๕๓๕ เป็นเรือเอกสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ใช้เสด็จพระราชดำเนินทางน้ำ โดดเด่นด้วยโขนเรือเพรียวระหงทำเป็นรูปพญาหงส์ทองประดับพู่และระย้าแกว้งดงามกลางลำเรือมีที่ประทับอันวิจิตร เรียกว่า “บัลลังก์กัญญา” สร้างขึ้นใหม่ในปลายสมัยรัชกาลที่ ๕ จนแล้วเสร็จในสมัยรัชกาลที่ ๖ เมื่อปี ๒๔๕๔ โดยตั้งชื่อตามเรือพระที่นั่งโบราณของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ คือเรือศรีสุพรรณหงส์ หรือเรือพระที่นั่งไชยสุพรรณหงส์ และบางยุคสมัยถูกเรียกว่า “เรือพระที่นั่งสุวรรณหงส์” ซึ่งปรากฏเด่นในกาพย์เห่เรือของเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศรแห่งราชวงศ์บ้านพลูหลวงที่พระนิพนธ์ไว้ว่า

**“สุวรรณหงส์ทรงพู่ห้อย
งามชดช้อยลอยหลังสินธุ์
เพียงหงส์ทรงพรหมมินทร์
ลินลาศเลื่อนเดือนตาชม”**

ความงามงามของเรือดังกล่าวมีเพียงปรากฏในลำน้ำเจ้าพระยาเท่านั้น แต่บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

ในฐานะสายการบินแห่งชาติ ยังได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตนำลวดลายเรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์มาประดับโคมบริเวณข้างลำตัวอากาศยานหลายครั้ง เช่น อากาศยานแบบโบอิง ๗๔๗-๔๐๐ ในนาม “คุณบวรรังษี” “คุณหริภุญชัย” และโบอิง ๗๗๗-๓๐๐ ในนาม “คุณละห่านทราย”

- เรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ ๙ หรือโดยความหมายว่า “เรืออันประดับด้วยโขนเรือทำเป็นรูปพระวิษณุทรงครุฑ” ด้วยราชสำนักถือคติว่าครุฑพาหุหรือพญาสุบรรณ จัดเป็นพาหนะขององค์นารายณ์ หนึ่งในมหาเทพทั้งสามของศาสนาพราหมณ์และฮินดู ตามอิทธิพลของคัมภีร์ปุราณะและหลักสมมติเทวราชอุบัติ ที่พระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์อวตารของพระนารายณ์ที่แบ่งภาคมาอภิบาลบำรุงโลกมนุษย์

เรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณลำปัจจุบันสร้างขึ้นเพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในโอกาสพระราชพิธีกาญจนาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๓๙ โดยกองทัพเรือ ร่วมกับกรมศิลปากร โขนเรือและตัวเรือจำหลักลงรักปิดทองประดับกระจก โดยมีต้นแบบจากเรือพระที่นั่งกิ้งก่า ที่ชื่อ “มิ่งคลสุบรรณ” ในสมัยรัชกาลที่ ๓ โดยโขนเรือจัดทำเป็นรูปพระนารายณ์

มีพระวรกายคล้าย พระกรทั้ง ๔ ทรงถือตรีศูลคทาจักร และ
สังข์ ประทับบนครุฑยุคนาคหรือครุฑที่จับนาค ๒ ตัวชูขึ้น

- **เรือพระที่นั่งอนันตนาคราช** นามของลำเรือ
ประกอบขึ้นจากคำ ๓ คำ คือ อนนตะ แปลว่า นิรันดร
ส่วนนาคะแปลว่า นาคหรืองู และราชะ แปลว่า เจ้านาย
หรือพระราชา จึงแปลโดยรวมได้ว่า ราชานแห่งนาค
ทั้งปวง ซึ่งพ้องกับนาม “อนันตะ” หรือ “เศษะ” ของพญางู
เทพผู้หนึ่งพันเศียรตามปกรณัมของฮินดู ทำหน้าที่แบก
โลกไว้ ขณะที่คติของไทย พญานาคตนดังกล่าวมีนามว่า
“वासुकि” ทำหน้าที่บันดาลฝน เมื่อพระมหากษัตริย์ดำรง
สถานะนารายณ์อวตาร จึงควรสร้างเรือพระที่นั่งลำนี้
ให้สอดคล้องกับเรื่องที่ว่า พระนารายณ์ประทับบรรทม
บนพญานอนันตนาคราชในช่วงกาลดับสลาย ก่อนเริ่มต้น
สร้างโลกและจักรวาลขึ้นมาใหม่

เรือพระที่นั่งดังกล่าวสร้างขึ้นครั้งแรกในสมัย
รัชกาลที่ ๓ แต่เริ่มใช้งานในขบวนพยุหยาตราทาง
ชลมารคในสมัยรัชกาลที่ ๔ ส่วนลำเรือพระที่นั่ง
ปัจจุบันถูกสร้างขึ้นใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๖ หัวเรือจำหลัก
รูปพญานาคเจ็ดเศียร ลงรักปิดทองประดับกระจก
ทองเรือภายในทาสีแดง ภายนอกทาสีเขียว กลางลำเรือ
เป็นบุษบกประดิษฐานพระพุทธรูปหรือผ้าพระกฐิน

- **เรือพระที่นั่งอเนกชาติภุชงค์** หมายถึง เรือพระที่นั่ง
ที่ประดับโขนเรือที่ลงรักปิดทอง มีลวดลายเป็นรูปนาค

ตัวเล็ก ๆ จำนวนมาก โดยคำว่า “อเนก” หมายถึง มากมาย
และ “ภุชงค์” หมายถึง นาค เนื่องจากถือว่า นาค คือ
สัตว์กึ่งเทพ และเป็นตัวแทนแห่งพลังอำนาจ ความรอบรู้
และความอุดมสมบูรณ์

เรือพระที่นั่งดังกล่าวสร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ลำเรือภายนอกทาสีชมพู
ทองเรือภายในทาสีแดง ตอนกลางลำเรือมีบัลลังก์กัญญา
ซึ่งเป็นที่ประทับเปลื้องเครื่องหรือเปลื้องพระขรรค์ของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก่อนเสด็จขึ้นหรือ
เสด็จลงเรือพระที่นั่งอีกลำ

๒) **เรือคู่หน้า** หมายถึง เรือคู่หน้าสุดที่นำขบวน
เรือพยุหยาตราทั้งหมด มีนามว่า “เรือทองขวานฟ้า”
สันนิษฐานว่า เดิมชื่อ “เรือทองแขวนฟ้า” และ “เรือทอง
บัวบิน” ซึ่งทั้งสองลำนี้เป็นเรือตั้งทวนน้ำมัน ยอดตั้งปิดทอง
แกะสลักลวดลาย ปราภภูมิมาตั้งแต่ครั้งรัชสมัยสมเด็จพระ
พระนารายณ์มหาราช

**หากผู้ใดประสงค์จะทราบว่าจะ
เรือลำใดเป็นของกรมกองไหน
หรือเสนาบดีคนใด เพียงสังเกต
ที่โขนเรือก็จะทราบทันที**

๓) **เรือคู่ชก** หมายถึง เรือที่ใช้เพื่อชกลากเรือพระที่นั่ง เช่น ชกลากเรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์เมื่อน้ำเขี้ยวหรือต้องการให้แล่นเร็วขึ้น และเป็นเรือคู่หน้าเรือพระที่นั่ง ต่อมาใช้เป็นเรือสำหรับให้ข้าราชการชั้นสูงนั่งในขบวน พยุหยาตราทางชลมารค โดยมีเรือคู่ชกจำนวน ๒ ลำ นามว่า “เรือเอกชัยเหินหาว” และ “เรือเอกชัยหลาวทอง” มีลักษณะใกล้เคียงกัน คือ หัวเรือเป็นรูปตั้งเข็ดสูงงอนขึ้นไป ลงรักปิดทองเขียนลายรดน้ำรูปเหรา ซึ่งเป็นสัตว์ในตำนาน ลักษณะคล้ายมังกร แต่มีหัวเป็นงูหรือนาค โดยชื่อ “เอกชัยเหินหาว” แปลว่า ชัยชนะสูงที่สุดทะยานสู่ท้องฟ้า ส่วนเรือ “เอกชัยหลาวทอง” แปลว่า เรือทองที่บรรจุสร้างเพื่อชัยชนะ

๔) **เรือตั้ง** หมายถึง เรือที่ทำหน้าที่ป้องกันกระบวนหน้า เพราะคำว่า ตั้ง หมายถึง หน้า โดยเป็นเรือไม้ ทาสีน้ำมัน ไม่มีลวดลายอย่างใด แต่ปัจจุบันได้ประดับหัวเรือปิดทอง มีจำนวน ๒๒ ลำ มีชื่อเรียกตามลำดับตั้งแต่เรือตั้ง ๑ ถึงเรือตั้ง ๒๒

๕) **เรือพิฆาต** หมายถึง เรือที่ดัดแปลงจากเรือรบโบราณที่ใช้สำหรับการออกพระราชสงคราม ปัจจุบันมีอยู่ ๒ ลำเรือแต่ละลำวาดลงสีรูปเสือไว้ที่หัวเรือ ซึ่งมีช่องที่มีปืนใหญ่ยื่นออกมา จึงมีนามว่า “เรือเสือทยานชล” และ “เรือเสือคำรณสินธุ์” ถือเป็นเรือพิทักษ์ขบวนเรือ พยุหยาตราทางชลมารค จึงต้องให้อำมาตย์ผู้ใหญ่ฝ่ายทหาร

เป็นผู้นั่งประจำในคอกหรือเก๋งของเรือทั้งสองลำมีมาตั้งแต่ครั้งแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

๖) **เรือกลอง** เป็นกลุ่มเรือกราบ ภายในบรรทุกพนักงานปี่ชวาและกลองแขกบรรเลง แบ่งเป็นเรือกลองนอก หรือเรืออีเหลียง และเรือกลองใน หรือเรือแดงโม

๗) **เรือเหล่าแสนยากร** หรือเรือรูปสัตว์ เป็นเรือพระราชพิธีร่วมริ้วขบวน ขึ้นรูปประดับลวดลายงดงาม มักสร้างโขนเรือเป็นศิลปะสัตว์ตามไตรภูมิหรือเทพนิยายโบราณ แล้วบรรจุกระบอกปืนใหญ่ไว้ที่ด้านล่างของหัวเรือ พระราชพงศาวดารสมัยกรุงศรีอยุธยา กล่าวว่า เป็นกลุ่มเรือที่เกิดขึ้นในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ แห่งราชวงศ์สุพรรณภูมิ ในกาพย์เห่เรือพระนิพนธ์เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์มีการกล่าวถึงสัตว์หลากหลายมากกว่าในปัจจุบัน เช่น เรือม้า เรือราชสีห์ เรือคชสีห์ เรืออินทรี เรือเสียดผา เรือมังกร โดยสันนิษฐานว่าอาจได้รับอิทธิพลมาจากภาพสลักรูปเรือที่มีหัวเรือเป็นหน้าสัตว์บนกำแพงปราสาทนครวัดของอารยธรรมเขมร อย่างเรือหน้าเหรา เรือหน้าหงส์ หรืออิทธิพลจากอินเดีย เนื่องจากกลุ่ม

มูลนายโบราณที่ดำรงราชการเป็น “ขุนรต” หรือผู้รับผิดชอบ
 ด้านกิจการพาหนะ จะมีตราประจำตำแหน่งของตน
 ติดอยู่ที่รล ไทยจึงนำมาติดที่เรือโดยทำเป็นโขนเรือ
 ประดับ เมื่อมีการเข้าริ้วขบวน หากผู้ใดประสงค์จะทราบว่
 เรือลำใดเป็นของกรมกองไหนหรือเสนาบดีคนใด เพียง
 สังเกตที่โขนเรือก็จะทราบทันที ซึ่งข้อสันนิษฐานประการ
 ที่สองนี้ สอดคล้องกับการกำหนดตราประจำตำแหน่งเป็น
 รูปสัตว์ที่มีมาตั้งแต่แผ่นดินสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
 เพราะต่อมา ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 โปรดเกล้าฯ ให้ทำเรือเป็นรูปปลิง เรียกว่า “กระบี่รุษ”
 สำหรับกรมเขนทองซ้ายและกรมเขนทองขวา ปัจจุบัน
 มีการจัดเรือรูปสัตว์เป็นคู่ๆ ในริ้วขบวนเรือ ประกอบด้วย
 เรือสุรกายักษ์และเรือสุรปักษ์ เรือกระบี่ปราบเมืองมาร
 และเรือกระบี่ปราบรอนราพณ์ เรือพาลีรังทวิปและเรือสุครีพ
 ครองเมือง เรือครุฑเห็นเห็จและเรือครุฑเตร็จไตรจักร

๘) เรือตำรวจ ทำหน้าที่เป็นเรือองครักษ์ โดยมี
 พระตำรวจหลวงชั้นปลัดกรมควบคุมอยู่

นอกจากประเภทเรือที่ปรากฏนี้ ในอดีต ยังมีประเภท
 เรือสำคัญที่ร่วมไปในริ้วขบวนเสด็จพระราชดำเนิน เช่น
 เรือโขนคยา เรือฉนวน เรือสามบ้าน เรือกุแหละ โดยปรากฏ
 เมื่อครั้งสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงมีพระราชกระแสรับสั่ง
 ให้เจ้าฟ้ากรมขุนอินทรพิทักษ์เสด็จขึ้นไปรับพระแก้วมรกต
 ที่ท่าเจ้าสนุก จังหวัดสระบุรีประการหนึ่ง การรักษา
 ขนบกำหนดนามมงคลให้สอดคล้องต่อลำเรือ นับเป็น
 ธรรมเนียมและปฏิภาณของราชสำนักที่น่าศึกษา ทั้งในแง่
 วัฒนธรรม วรรณศิลป์ และการปรับประยุกต์เข้ากับ
 กระบวนพิธีสงครามโดยนามของเรือกระบวนสำคัญ
 ที่ถูกกำหนดมาแต่ครั้งกรุงเก่า ยังตกทอดตำรามาถึง
 ปัจจุบัน อันประกอบด้วย ศรีเมือง - เฟื่องฟ้า - ทิพากร -
 ขจรกรุง - รุ่งประสานสาย - ชายลมทวน - กระบวนนางรำ -
 ประจำทวิป - กลีบสมุทร - สุดสายตา - ชำนางนอน -
 กรนางนาฏ - ประพาसแสงจันทร์ - ตะวันส่องแสง -
 แฉ่งทองหล่อ - ล่อใจขึ้น - รื่นใจชม และสมทรงสลาย

เครื่องแต่งกายพนักงานลำเรือพระราชพิธี

สิ่งหนึ่งที่หาชมได้ยากยิ่ง นอกช่วงพระราชพิธีเสด็จพระราชดำเนินทางชลมารค คือ เครื่องแต่งกายพนักงาน ได้แก่ ฝีพายและผู้ควบคุมเรือ ตามฉบับโบราณราชสำนัก ซึ่งมีความพิถีพิถันในการตัดเย็บออกแบบอย่างมากมายละเอียดโดยสังเขป คือ

๑) นายเรือ แต่งด้วยเครื่องแบบไทย สวมหมวกประพาสทรงก่ามะหยี่สีดำยอดแหลม หรือหมวกทรงประพาสโหมดเทศยอดเกี้ยว สวมเสื้อโหมดเทศสีฟ้าหรือสีน้ำเงิน เข็มขัดภูใหม่แดงพร้อมสายกระบี่แถบทองเล็ก นุ่งผ้าม่วงเชิง สวมถุงเท้ายาวสีขาว รองเท้าสีดำ

๒) นายท้ายคนกำกับ เปลี่ยนเป็นเสื้อโหมดเทศสีเขียว ประดับรัดประคดโหมดเทศ นุ่งผ้าเกี้ยวลาย

๓) ฝีพาย เครื่องแต่งกายของเจ้าหน้าที่ฝีพายประจำเรือพระราชพิธีแต่ละลำมีข้อแตกต่างกันมาก และมีเพียงรายละเอียดการสวมถุงเท้าสีดำ รองเท้าสีดำที่เหมือนกัน จึงอาจจำแนกปลีกลงไป ดังนี้

- ฝีพายในเรือพระที่นั่ง สวมหมวกทรงประพาสก่ามะหยี่สีแดงขลิบลูกไม้ใบข้าวยอดเกี้ยว พร้อมเสื้อสักหลาดแดงติดแถบลูกไม้ใบข้าว คู่กับกางเกงเรือประดับรัดประคดโหมดเทศคาดปากมะละขลิบลูกไม้ใบข้าว

- ฝีพายในเรือเอกไชยเหินหาว-เรือเอกไชยหลาวทอง สวมหมวกหูกระต่ายแดงขลิบลูกไม้ใบข้าว พร้อมเสื้อขาวขลิบคอ ข้อมือเสื้อสีเหลืองแดง คู่กับกางเกงเรือทางแดงประดับรัดประคดแดงดอกขาว

- ฝีพายในเรือทองขวานฟ้า-ทองบัวบิน เรือตั้งและเรือตำรวจ (บางลำ) สวมหมวกทรงประพาสสีดำขลิบแดง ยอดเปลว พร้อมเสื้อดำขลิบแดง คู่กับกางเกงเรือทางแดงดำประดับรัดประคดแดงชายพิมพ์

- ฝีพายในเรือตำรวจ ผูกมงคอสีแดงคล้ายเขือกคาดศีรษะ สวมเสื้อน้ำเงินขลิบแดง คู่กับกางเกงน้ำเงินขลิบแดง ประดับรัดประคดแดงดอกขาว

- ฝีพายในเรือเหล่าแสนยากร หรือเรือรูปสัตว์ สวมหมวกสังกะสีลายยันต์สีดำ พร้อมเสื้อเสนาภูกู คู่กับกางเกงเรือทางน้ำเงิน ประดับรัดประคดแดงดอกขาว

- ฝีพายในเรือกลอง-เรือแดงโม สวมหมวกหูกระต่ายน้ำเงินขลิบเหลือง พร้อมเสื้อขาวขลิบคอข้อมือน้ำเงิน คู่กับกางเกงผ้าสีน้ำเงิน ประดับรัดประคดน้ำเงินดอกขาว

- ฝีพายในเรือตั้ง (บางลำ) สวมหมวกหูกระต่ายแดงขลิบเหลือง พร้อมเสื้อปีสตูดแดงขลิบเหลือง คู่กับกางเกงปีสตูดแดงขลิบเหลือง ประดับรัดประคดแดงชายพิมพ์

- ฝีพายอื่นๆ สวมหมวกสังกะสีลายยันต์สีแดง พร้อมเสื้อขาวขลิบคอข้อมือแดงเหลือง คู่กับกางเกงเรือทางแดงประดับรัดประคดแดงชายพิมพ์

๔) คนธงท้าย สวมหมวกทรงประพาสโหมดเทศยอดจุด สวมเสื้ออัตลัดสีแดง นุ่งผ้าเกี้ยวลายประดับรัดประคดโหมดเทศ ใส่ถุงเท้ายาวสีขาว รองเท้าสีดำ

๕) คนสัญญาณ สวมหมวกหูกระต่ายแดงติดแถบ

ลูกไม้ใบข้าว สวมเสื้อขีไหมดใหม่ นุ่งผ้าเกี้ยวลายประดับ
รัดประคดโหมดเทศ ใส่ถุงเท้ายาวสีขาว รองเท้าสีดำ

๖) **คนเห่ขานยาว** สวมหมวกทรงประพาสโหมดเทศ
ยอดเกี้ยวสวมเสื้อโหมดเทศสีชมพู นุ่งผ้าเกี้ยวลายประดับ
รัดประคดโหมดเทศ ใส่ถุงเท้ายาวสีขาว รองเท้าสีดำ

๗) **คนถือฉัตร** สวมหมวกกลมพอกหางเหยี่ยวแดง
สวมเสื้อเข้มขาบไหม คู่กับกางเกงมัสรูใหม่ ประดับรัด
ประคดโหมดเทศ ใส่ถุงเท้ายาวสีดำ รองเท้าสีดำ

๘) **คนวิหิต** สวมหมวกประพาสโหมดเทศยอดจุด
สวมเสื้ออัสตลีสีเขียว นุ่งผ้าเกี้ยวลายประดับรัดประคด
โหมดเทศ ใส่ถุงเท้ายาวสีขาว รองเท้าสีดำ

มีข้อสังเกตว่า เครื่องแต่งกายตามธรรมเนียมราชสำนัก
ดังกล่าวมีความลุ่มลึกและแฝงด้วยพัฒนาการของประวัติศาสตร์
ไทยอย่างยิ่ง เพราะมีการดัดแปลงเครื่องแต่งกายจาก
อิทธิพลตะวันตกเข้ากับศิลปะการนุ่งห่มของโลกตะวันออก
อย่างลงตัว คงความเป็นระเบียบและสมพระเกียรติ
ที่จะแต่งถวายในงานริ้วกระบวนเรือทุกประการ

ระเบียบพิธีที่ถือปฏิบัติในการจัด “ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค”

เพื่อความเพียบพร้อมราบรื่นและเป็นมงคลสำหรับ
ริ้วขบวนเรือพระราชพิธี นับแต่อดีต มีระเบียบปฏิบัติ
ที่ยึดถือเป็นแบบแผนต่อมาหลายประการ โดยอาจสรุป
เป็นเกร็ดสำคัญ ๙ ประการ ดังนี้

๑) เรือร่วมริ้วขบวนที่จะติดอาวูธได้ มีเฉพาะเรือรูป
สัตว์ หรือเรือเหล่าแสนยากรเท่านั้น

๒) เรือลำใดที่ไม่มีผ้าคลุมหลังคา หรือผ้าหน้าจั่ว คือ
เรือที่ใช้หลังคา “กระแซงเป็ย” คือ เรืออี่เหลียง เรือแดงโม
เรือแซง และเรือตำรวจ

๓) เรือใดที่ทอดบัลลังก์ก็ัญญาแล้ว จะทอดบุษบก
และพระราชยานงมมิได้

๔) พลฝีพายในเรือพระที่นั่งทรง เรือพระที่นั่งรอง
และเรือทรงผ้าไตร หากกรมวังสั่งให้ข้าราชการแต่งกาย
เต็มยศหรือครึ่งยศ ต้องใช้พายเงินพายทอง หากแต่งกาย
ปกติ จะแต่งกายดำ สวมหมวกกลีบลำดวน ใช้พายทาน้ำมัน

ภาพการฝึกซ้อมของฝีพายประจำเรือพระที่นั่งทั้ง ๔ ลำ ประกอบด้วย
เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ เรือพระที่นั่งนารายณ์ทรงสุบรรณ รัชกาลที่ ๙
เรือพระที่นั่งอนันตนาคราช และเรือพระที่นั่งเอกชาติภุชงค์

ขอขอบคุณภาพจาก Travel 360

ขอขอบคุณภาพจาก Travel 360

ขอขอบคุณภาพจาก Travel 360

**ความละเอียดละเอียดยลออกของ “ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค”
ที่จะปรากฏแก่สายตาชาวโลก เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล
เฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จากการสืบทอดมา
อย่างยาวนานผ่านกาลเวลา เป็นสิ่งที่ชาวไทยควรตระหนักรับรู้ถึงคุณค่า
และร่วมกันอนุรักษ์ เพื่อสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมอย่างบูรณาการ**

๕) ทำพายเรือแบ่งเป็น ๓ ทำ คือ พายธรรมดา พายกระเดียด และพายท่านกบิน สำหรับเรือพระที่นั่ง ต้องพายท่านกบินเสมอ จะเปลี่ยนทำพายได้ต่อเมื่อ มีพระบรมราชานุญาตเท่านั้น

๖) การเห่เรือในขบวนพยุหยาตราใหญ่จะมีต้นบทเห่อยู่ที่เรือพระที่นั่ง ขณะที่การเห่ในขบวนพยุหยาตรา น้อย หรือขบวนพยุหยาตราขนาดเล็ก ต้นบทเห่อยู่ในเรือ ทรงผ้าไตร

๗) การเห่เรือหรือขานยาวก็ดี ฝีพายจะรับข้ามที่ประทับไม่ได้ คือ เมื่อมีการเห่ที่หัวเรือ ฝีพายตอนหัวเรือ จะต้องรับเห่ จะให้ฝีพายท้ายเรือหรับมิได้ เพราะถือเป็น เสี่ยงข้ามพระเจ้าอยู่หัว

๘) การเสด็จพระราชดำเนินกลับทางชลมารค ถ้าพระอาทิตย์อัสดงแล้ว ต้องให้สามลาเสียก่อน จึงจะออกเรือพระที่นั่งได้

๙) การใช้โคมไฟ ถูกเว้นมิให้ใช้ในเรือพระที่นั่ง โดยกำหนดให้เรือรูปสัตว์ใช้โคมเพชร ส่วนเรืออื่นใช้โคมบัว

นานาชาติ ในหลายวาระพิเศษ เช่น การจัดขบวนพยุหยาตราทางชลมารคต้อนรับสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ ในปี ๒๕๓๓ การประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC) ในปี ๒๕๔๖ และงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปี ๒๕๔๙

ความละเอียดละเอียดยลออกของ “ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค” ที่จะปรากฏแก่สายตาชาวโลก เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ จากการสืบทอดมาอย่างยาวนานผ่านกาลเวลานี้ เป็นสิ่งที่ชาวไทยควรตระหนักรับรู้ถึงคุณค่าและร่วมกันอนุรักษ์ เพื่อสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมอย่างบูรณาการ ทั้งในเชิงศิลปะการช่างและการบอกกล่าวเล่าขานจากรุ่นสู่รุ่นถึงสายสัมพันธ์ของวิถีชีวิตชาวไทยกับสายน้ำและสถาบันพระมหากษัตริย์ และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่งามสง่าและรุ่งรวยด้วยวัฒนธรรมของประเทศไทยในสายตานานาชาติได้อย่างเต็มภาคภูมิ ในโอกาสอันเป็นมหามงคลยิ่งนี้ 🙏

ย้อนรอยโอกาสพิเศษ การปรากฏโฉม “ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค”

นอกจากขบวนเรือพระราชพิธี ซึ่งประกอบด้วยเรือพระที่นั่ง จะถูกใช้ในการพระราชพิธีหรือรัฐพิธีสำคัญอย่างการเสด็จพระราชดำเนินเลียบพระนครทางชลมารค หรือการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงทอดผ้าพระกฐินพระราชทานของพระบรมวงศานุวงศ์แล้ว ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา ขบวนพยุหยาตราทางชลมารคยังคงเคยปรากฏบนหน้าประวัติศาสตร์ ในฐานะเครื่องประกาศศักดิ์และสิ่งก้ำกัสนสัมพันธ์ไมตรีระหว่างสยามกับ

อ้างอิง

- กรมประชาสัมพันธ์. (๒๕๖๒). หมวดข้อมูลเกี่ยวกับพระราชพิธีเบื้องปลาย รายละเอียดขบวนพยุหยาตราทางชลมารค. เผยแพร่โดย กรมประชาสัมพันธ์.
- กองทัพเรือ. (๒๕๖๒). หนังสือที่ระลึก ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค. เผยแพร่โดย กองสารบรรณทหารเรือ
- The Ceremonial Committee for the Royal Coronation Ceremony. (2019). Exhibition on the Royal Capital Circumambulation via the Royal Barge Procession.
- เว็บไซต์พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เรือพระราชพิธี
- ขอขอบคุณภาพจาก ไทยรัฐ และ Travel 360

๓๕ ปี

ความสัมพันธ์ทาง การทูตไทยกับฟิลิปปินส์ : ร่วมแรง ร่วมใจ รุ่งเรือง

สะท้อนมิตรภาพและความร่วมมืออันยาวนาน
ผ่านการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและ
การสนับสนุนในทุกด้าน พร้อมร่วมแรง
เสริมสร้างอนาคตที่รุ่งเรืองร่วมกัน
ในภูมิภาคอาเซียน

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ : มิตรประเทศ และเพื่อนใกล้ชิด

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ถือเป็นเพื่อนใกล้ชิด
ของไทยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สังเกตได้
จากความสัมพันธ์ระดับประชาชนที่แน่นแฟ้น
เมื่อกล่าวถึงฟิลิปปินส์ เรามักจะนึกถึงประเทศ
ที่มีหมู่เกาะสวยงาม นักร้องเสียงดี คุณครู
สอนภาษาอังกฤษของเราในวัยเด็ก หรือ
การประกวดนางงามที่เฟื่องฟูและเข้าถึงรอบลึก
ในเวทีระดับโลก ในขณะเดียวกัน ชาวฟิลิปปินส์
ก็มีความใกล้ชิดกับไทย นิยมมาทำงานในไทย
ทั้งที่เป็นครูสอนภาษาอังกฤษและแรงงาน
ในภาคบริการ มาท่องเที่ยวในประเทศไทย
ดูละครไทย ชื่นชอบนักแสดงและนักร้องไทย

ไทยและฟิลิปปินส์ได้เพิ่มพูนมิตรภาพและ
ความร่วมมือระหว่างกันมาอย่างสม่ำเสมอ
โดยทั้งสองประเทศได้สถาปนาความสัมพันธ์
ทางการทูต เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๔๙๒

ภาพซ้าย พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนฟิลิปปินส์อย่างเป็นทางการ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของ นายคอสตาโด มาคาปากัล ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๐๖

ภาพขวา นายเฟอร์ดินันด์ อี. มาร์กอส ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ และภริยา ได้เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๑๑

และนับแต่นั้นมา ความสัมพันธ์อันใกล้ชิดก็ได้รับการส่งเสริมให้เจริญงอกงามผ่านการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับสูง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน และความร่วมมือในกรอบระหว่างประเทศต่าง ๆ โดยในยุคสงครามเย็น ไทยและฟิลิปปินส์ต่างเป็นประเทศผู้ร่วมก่อตั้งองค์การสนธิสัญญาป้องกันภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia Treaty Organization: SEATO) และต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ ได้ร่วมก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) หรืออาเซียน โดยลงนามในปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) เมื่อวันที่

๘ สิงหาคม ๒๕๑๐ ที่วังสราญรมย์ นับแต่นั้นมา ไทยและฟิลิปปินส์มีส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็งและการรวมตัวในภูมิภาคอาเซียนมาโดยตลอด ในปี ๒๕๖๗ นี้ เป็นโอกาสพิเศษที่ทั้งสองประเทศจะร่วมกันฉลองครบรอบ ๗๕ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งภาคฝ่ายต่างๆ เตรียมการจัดกิจกรรมเพื่อเฉลิมฉลองโอกาสดังกล่าว

สานสัมพันธ์ผ่านการเจริญพระราชไมตรีและการเยือนระดับสูง

พระบรมวงศานุวงศ์ไทยทรงมีบทบาทสำคัญในการกระชับความสัมพันธ์ผ่านการเจริญพระราชไมตรีกับฟิลิปปินส์ โดยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

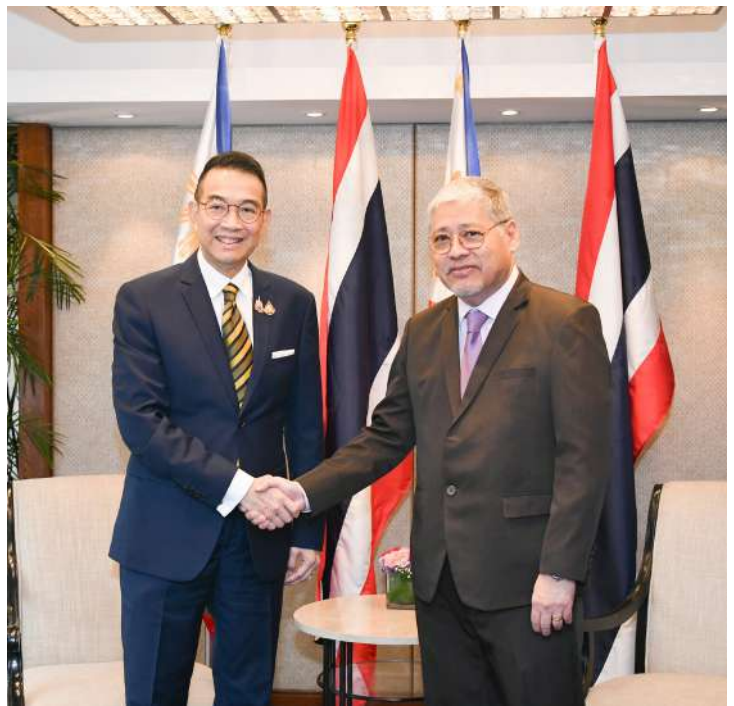
พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนฟิลิปปินส์อย่างเป็นทางการตามคำทูลเชิญของนายไดออสดาโด มาคาปากัล ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๖ และต่อมา นายเฟอร์ดินันด์ อี. มาร์กอส ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ และภริยา ได้เยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๙ มกราคม ๒๕๖๖

เมื่อปี ๒๕๓๑ มูลนิธิรางวัลรามอน แมกไซไซ ได้คัดเลือกโครงการหลวง ซึ่งเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เกี่ยวกับการปลูกพืชทดแทนฝิ่น ให้ได้รับรางวัลรามอน แมกไซไซ สาขาส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ จากการช่วยเหลือชาวเขาให้เลิกปลูกฝิ่นและหันมาปลูกพืชผลทางการเกษตร ต่อมาในปี ๒๕๓๔ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยือนฟิลิปปินส์ เพื่อทรงรับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลรามอน แมกไซไซ สาขาบริการสาธารณะ ตามคำกราบบังคมทูลเชิญของมูลนิธิฯ ด้วย

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับโรงเรียนในฟิลิปปินส์ไว้ภายใต้โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์ จำนวน ๖ แห่ง ล่าสุด ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนฟิลิปปินส์ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เพื่อติดตามความก้าวหน้าโครงการความร่วมมือการพัฒนาเด็กและเยาวชนฟิลิปปินส์

ไทยและฟิลิปปินส์ยังสานต่อการเยือนระดับนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

การต่างประเทศ และผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ล่าสุด นายมาธิช เสงี่ยมพงษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เยือนฟิลิปปินส์อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ โดยเป็นส่วนหนึ่งของการฉลองครบรอบ ๗๕ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-ฟิลิปปินส์ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศให้แน่นแฟ้นและกลับมา มีพลวัตอีกครั้ง หลังการระบาดของโควิด-19 โดยได้พบหารือกับนายเอ็นริเก เอ มานาโล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศฟิลิปปินส์ เพื่อผลักดันความร่วมมือด้านความมั่นคง การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ร่วมกัน การส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างกัน ความมั่นคงทางอาหารและพลังงานทดแทน ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน การเพิ่มเส้นทางบินระหว่างกัน และการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในประเด็นความร่วมมือระดับภูมิภาค และระหว่างประเทศ

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเพื่อการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนไปด้วยกัน

ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์ได้ขยายไปสู่ภาคเอกชน ผู้ลงทุนรายใหญ่ของไทยในฟิลิปปินส์ อาทิ เครือเจริญโภคภัณฑ์ เครือโรงแรมดุสิตธานี บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เครืออิตาเลียนไทย เครือซีเมนต์ไทย กลุ่ม EGCO บริษัท แฟลช เอ็กซ์เพรส จำกัด ธนาคารกรุงเทพ และธนาคารกรุงศรีอยุธยา เป็นที่น่าชื่นชมว่า นักลงทุนไทยมีแนวทางการประกอบธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคม ขณะเดียวกันก็สร้างรายได้และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้ทั้งไทยและฟิลิปปินส์ ซึ่งช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในสายตาต่างชาติ ล่าสุด การค้าระหว่างประเทศไทยกับฟิลิปปินส์ มีมูลค่ารวม ๑๑,๐๐๖.๓๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และยังมีการลงทุนในอีกหลายสาขาที่ไทยประสงค์จะผลักดัน อาทิ ด้านความมั่นคงทาง

นักลงทุนไทยมีแนวทางประกอบธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคม ขณะเดียวกันก็สร้างรายได้และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้ทั้งไทยและฟิลิปปินส์ ซึ่งช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในสายตาต่างชาติ

อาหารและพลังงาน การเกษตร การท่องเที่ยวและสาธารณสุข และในโอกาสครบรอบ ๗๕ ปีความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-ฟิลิปปินส์ ภาคเอกชนของทั้งสองฝ่ายต่างก็มีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมของสถานเอกอัครราชทูต กรุงมะนิลา และสถานเอกอัครราชทูตฟิลิปปินส์ประจำประเทศไทยในโอกาสดังกล่าว

นอกจากภาคธุรกิจแล้ว ความสัมพันธ์ระดับประชาชนระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์ยังเป็นปัจจัยขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของ

นางเอกสิริ ปิณฑะรุจิ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
และนางมิลลิเชนต์ ครูซ-ปาเรตส เอกอัครราชทูต
สาธารณรัฐฟิลิปปินส์หารือเรื่องการส่งเสริมความร่วมมือ
ด้านความมั่นคง การค้าการลงทุน และแรงงาน
เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗

นอกจากภาคธุรกิจ
ความสัมพันธ์ระดับประชาชน
ระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์
ยังเป็นปัจจัยขับเคลื่อนการพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมของทั้งสอง
ประเทศด้วย โดยเฉพาะแรงงาน
ฟิลิปปินส์ในประเทศไทย
ซึ่งเป็นแรงงานคุณภาพ

ทั้งสองประเทศด้วย โดยเฉพาะแรงงานฟิลิปปินส์ในประเทศไทย ซึ่งเป็นแรงงานคุณภาพ ปัจจุบัน มีแรงงานฟิลิปปินส์ในไทยจำนวนประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน ส่วนใหญ่ทำงานในภาคการศึกษา รองลงมาคือ ชาวฟิลิปปินส์ที่ทำงานในบริษัทเอกชน โรงแรม และภัตตาคาร ในขณะเดียวกัน แม้จะมีคนไทยทำงานในฟิลิปปินส์เพียงจำนวนประมาณ ๓,๐๐๐ คน แต่ภาคธุรกิจไทยในฟิลิปปินส์ก็สนับสนุนการจ้างแรงงานท้องถิ่นชาวฟิลิปปินส์จำนวนหลายหมื่นคน ส่วนการท่องเที่ยวระหว่างสองประเทศ ได้เริ่มฟื้นตัวหลังการระบาดของโควิด-19 โดยในปี ๒๕๖๖ มีนักท่องเที่ยวชาวฟิลิปปินส์เดินทางมาไทยจำนวน ๔๖๑,๒๕๑ คน ส่วนใหญ่นิยมเดินทางมาเพื่อพักผ่อนเป็นหลัก รองลงมาเพื่อมาเยี่ยมญาติ ธุรกิจและฮันนีมูน นักท่องเที่ยวฟิลิปปินส์สนใจกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย วัฒนธรรม และสุขภาพ ขณะเดียวกัน มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปฟิลิปปินส์จำนวน ๔๐,๙๕๒ คน โดยรัฐบาลไทยอยู่ระหว่างผลักดันให้มีความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวกับฟิลิปปินส์มากขึ้น เช่น การเพิ่มเส้นทางบินระหว่างเมืองท่องเที่ยวต่าง ๆ

ไทยและฟิลิปปินส์ได้ร่วมกัน
ฉลองครบรอบ ๗๕ ปี
ความสัมพันธ์ทางการทูต
ภายใต้แนวคิด “ร่วมแรง ร่วมใจ
รุ่งเรือง” และพร้อมผลักดัน
ความร่วมมือระหว่างกัน
ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในทุกมิติ

**๗๕ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทยกับ
ฟิลิปปินส์ : ร่วมแรง ร่วมใจ รุ่งเรือง**
ในปี ๒๕๖๗ ไทยและฟิลิปปินส์ฉลอง
ครบรอบ ๗๕ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูต
ภายใต้แนวคิด “Moving Forward to a New

ภาพถ่าย นายรัศม์ ชาลีจันทร์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศร่วมงานเลี้ยงรับรองเนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๒๖ ปี วันเอกราชของฟิลิปปินส์ และครบรอบ ๗๕ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-ฟิลิปปินส์

Era of Closer Friendship and Common Prosperity” หรือ “ร่วมแรง ร่วมใจ รุ่งเรือง” ซึ่งแสดงให้เห็นความตั้งใจของทั้งสองประเทศที่จะผลักดันความร่วมมือระหว่างกันให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในทุกมิติ กระทรวงการต่างประเทศไทยและสถานเอกอัครราชทูตของทั้งสองประเทศมีแผนจัดกิจกรรมตลอดปี เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ฟิลิปปินส์ให้แก่สาธารณชน

ทั้งสองฝ่ายได้จัดงานเลี้ยงรับรองเพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๗ นายรัศม์ ชาลีจันทร์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ ได้เป็นผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศร่วมงานเลี้ยงรับรองเนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๒๖ ปี วันเอกราชของฟิลิปปินส์ และครบรอบ ๗๕ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-ฟิลิปปินส์ ในฐานะแขกเกียรติยศ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมะนิลา ได้จัดงานเลี้ยงรับรองเนื่องในโอกาสดังกล่าว โดยมีนางลูอิส อาราเนตา-มาร์โคส ภริยาประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ และผู้แทนระดับสูงจากรัฐบาลฟิลิปปินส์เข้าร่วมจำนวนมาก กิจกรรมในงานเลี้ยงรับรอง ได้แก่ การมอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะการประกวดตราสัญลักษณ์ครบรอบ ๗๕ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-ฟิลิปปินส์ การแสดงทางวัฒนธรรม การแสดงมวยไทย การแสดงศิลปะการต่อสู้อาร์นิส การจัดแสดงผลงานศิลปะ และแฟชั่นโชว์

กระทรวงการต่างประเทศไทยและฟิลิปปินส์ รวมถึงสถานเอกอัครราชทูตทั้งสองแห่ง มีแผนจัดกิจกรรมเพื่อเฉลิมฉลองครบรอบความสัมพันธ์ตลอดทั้งปี อาทิ การจัดเทศกาลอาหาร การจัดสัมมนาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ กิจกรรมบริจาคเลือด และการแลกเปลี่ยนการเยือนทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นต้น 🇹🇭

เชฟตัวน้อย หัวใจใหญ่ เปิดโลกเชฟ

เปิดโลกทัศน์และเสริมสร้างความรู้
ด้านอาหารให้แก่เยาวชนชายแดนใต้

หากกล่าวถึง “สำหรับกับข้าว” ก็ย่อมเป็นเสมือนศิลปะแขนงหนึ่งที่สะท้อนมรดกทางวัฒนธรรมในสังคมของชาตินั้น ๆ ได้อย่างแนบเนียน ตั้งแต่การเลือกเฟ้นวัตถุดิบที่มีคุณภาพจากท้องถิ่น การใช้ภูมิปัญญาในการปรุง ผสมผสาน และประคุดประคอย เพื่อให้รสชาติและรูปลักษณ์ของอาหารไม่เพียงแค่ต้องตา แต่ยังต้องถูกปาก และเกิดสรรพคุณทางโภชนา จนเกิดอัตลักษณ์และการสั่งสมความเชี่ยวชาญ ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น และเผยแพร่ไปยังประเทศอื่น ๆ จนได้ชื่อว่า เป็น “ครัวโลก”

ด้วยตระหนักในความสำคัญอันโดดเด่นของอาหารไทย กระทรวงการต่างประเทศจึงร่วมกับเครือข่ายความสัมพันธ์อันดีกับคณะทูตต่างประเทศและกลุ่มผู้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การระหว่างประเทศ ผู้เชี่ยวชาญด้านอาหารไทย และเชฟผู้มีประสบการณ์ในการปรุงอาหารให้กับคณะทูต จัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านอาหาร โดยร่วมกับสถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรด้านคหกรรมศาสตร์ ในหัวข้อ “Little Chefs, Big Heart เชฟตัวน้อยหัวใจใหญ่ เปิดโลกเชฟ” ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีครัววันดี และโรงเรียน The Food School Bangkok

เปิดโลกทัศน์วัฒนธรรมอาหารให้กับ
เยาวชนกลุ่มลูกเหรียงเพื่อเสริมสร้าง
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์
การปรุงสำหรับไทยและอาหารนานาชาติ
และเรียนรู้การประกอบอาหารใต้พิภพ
เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับวัตถุดิบท้องถิ่น

ประสบการณ์ภาคปฏิบัติในการปรุงอาหารในลักษณะ
Chef's Table หรือการจัดเลี้ยงรับรองในระดับระหว่าง
ประเทศ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ได้ช่วยสร้าง
ความเข้าใจเชิงลึกให้กับเยาวชนกลุ่มลูกเหรียงเกี่ยวกับ
อาหารหลากหลายสัญชาติตั้งแต่ระดับเบื้องต้น โดย
ได้บรรยายเสริมความรู้และสร้างแรงบันดาลใจในหัวข้อ
ต่าง ๆ จากวิทยากรมาประสบการณ์ เช่น แรงบันดาลใจ
ในการออกแบบเมนูอาหาร โดย เชฟชุมพล แจ้งไพร
ผู้อำนวยการใหญ่สถาบันการอาหารไทย การจัดการ
สุขาภิบาลอาหารเบื้องต้นและการประกอบอาหาร
ฮาลาล โดย ดร. อาณัฐ เต๋นยั้งโยชน์ ประสบการณ์
การเป็นผู้ติดตาม : ความฝัน vs ความจริง โดย คุณศุภกร
ขำสีเมฆ เชฟประจำสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุล
ใหญ่ไทยในต่างประเทศ รวมทั้งยังได้ลงมือปรุงอาหาร
ร่วมกับนาย Marco Avesani เชฟอาหารอิตาเลียน
จากร้านอาหาร La Bottega ด้วย

กิจกรรมครั้งนี้นับเป็นการเปิดโลกทัศน์เกี่ยวกับ

เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์
การปรุงสำหรับไทยและอาหารนานาชาติให้กับเยาวชน
จากสมาคมเด็กและเยาวชนเพื่อสันติภาพชายแดนใต้
หรือกลุ่มลูกเหรียง จำนวน ๓๒ คน ซึ่งเป็นเยาวชนไทย
พุทธ-มุสลิม ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์
ความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย

เยาวชนกลุ่มลูกเหรียงเป็นกลุ่มบุคคลที่มีประสบการณ์
ภาคปฏิบัติในการปรุงอาหารท้องถิ่น แต่ยังมีขาดโอกาส
สำหรับการเพิ่มพูนองค์ความรู้ทางทฤษฎีอาหารและ

วัฒนธรรมอาหารให้กับเยาวชนกลุ่มลูกเหรียญ ซึ่งเสน่ห์ของอาหารไทยถือเป็น “ต้นทุนและการทูตวัฒนธรรม” ชั้นเลิศที่ช่วยเชื่อมโยงไทยสู่โลกกว้างได้อย่างสง่างาม โดยเยาวชนกลุ่มลูกเหรียญยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาหารได้พิถีพิถัน เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับวัตถุดิบท้องถิ่น เช่น เมนู “กราบอุยลาวา” หรือที่รู้จักในชื่อ “หลน” ที่คล้ายเครื่องจิ้มชนิดหนึ่งของภาคกลาง ซึ่งประชาชนในพื้นที่ชายแดนใต้นิยมรับประทานในวันฮารีรายอ และ “ดาหลาบุหงาเซอร์เบท” ซึ่งเป็นการรังสรรค์จานขนมหวานโดยใช้สีผสมจากดอกดาหลา

นอกจากนี้ เยาวชนกลุ่มลูกเหรียญยังมีโอกาสได้ลงมือทำอาหารสำหรับไทย-ไทยท้องถิ่นและจานอาหารอิตาเลียน เช่น ขนมจีนแกงเขียวหวานไก่ ข้าวเหนียวมูนหน้ากุ้งและไข่แมงดา พาสต้าซอสเนื้อราวิโอลี่ใส่ผักโขม ขนมที่รามิสุ และการรังสรรค์เมนูสุดพิเศษ เช่น น้ำตาลโตนดโซดา ข้าวยาบก หอยกอกและกรือโปะสดทอด สะเต๊ะไก่เบตง ขนมปังย่าง และซอสแกงถั่ว หรือไก่ย่างและ

แตงโมและมะม่วงปลากุเลาแห้ง
(ปลาแห้งแตงโม)

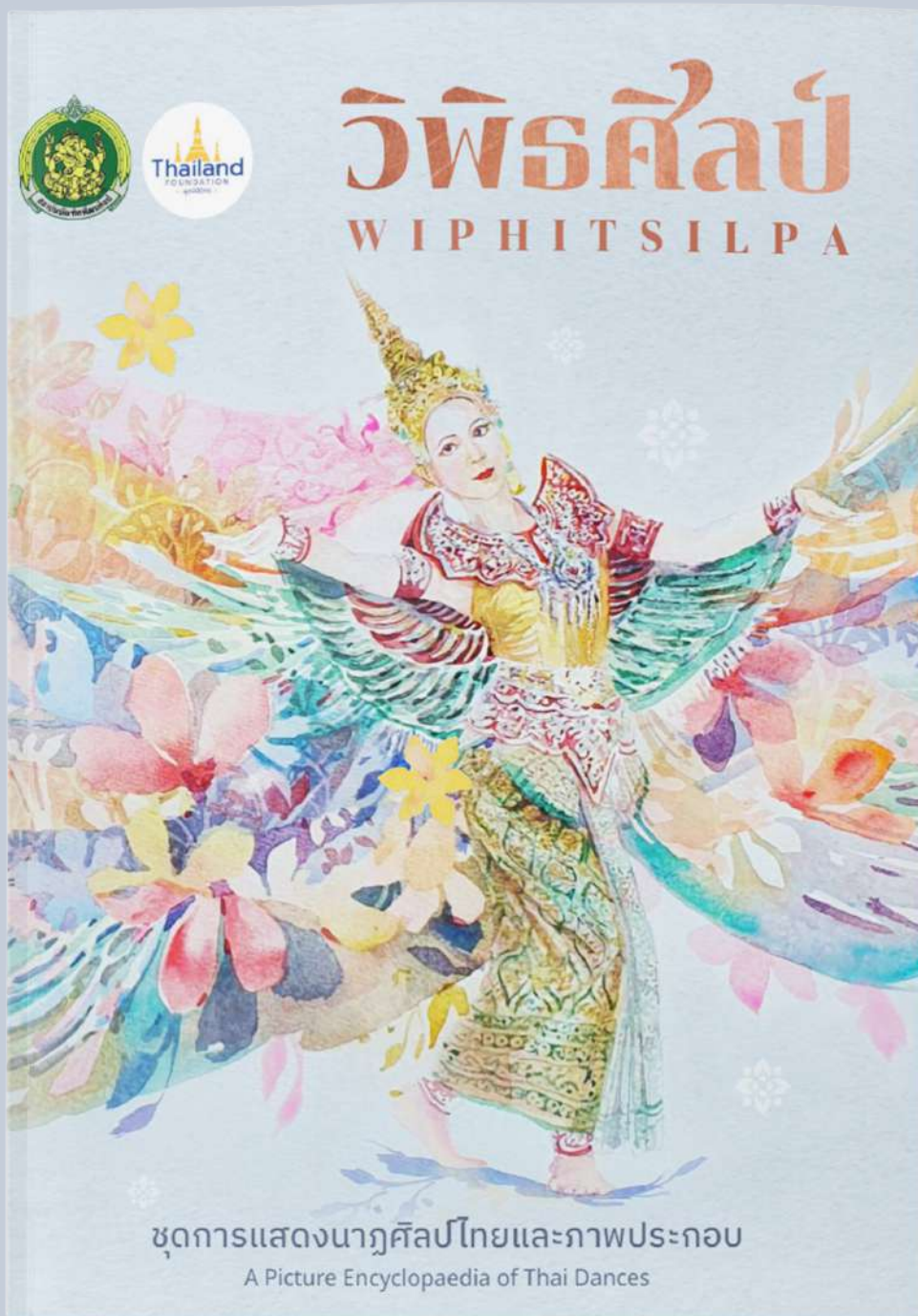
สะตู่ไข่ไก่แดง
ขนมปังย่าง และซอสแกงั่ว

**กิจกรรมที่ไม่เพียงจุดประกายและ
สร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชน
ผ่านการได้ลงมือทำในสิ่งที่มีใจรัก แต่ยัง
สร้างเครือข่ายความร่วมมือในประเด็น
เยาวชนและวัฒนธรรมด้านอาหาร**

ปลากุเลากรอบเลิ่รฟ์พร้อมแกงจืดแห้ง สำหรับเมนูควา
และฉีกวี่ยชาชั้กมะพร้าวอ่อน แตงโมและมะม่วงปลา
กุเลาแห้ง (ปลาแห้งแตงโม) กรานิด้ามะม่วงเบา-มะม่วง
เชื่อม และกล้วยหินทอด สำหรับเมนูหวาน ซึ่งสร้าง
ความประทับใจและได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจาก
คณะทูตจากนานาประเทศที่เข้าร่วม

นับเป็นกิจกรรมที่ไม่เพียงจุดประกายและสร้างแรง
บันดาลใจให้กับเยาวชนด้วยการได้ลงมือทำในสิ่งที่มี
ใจรัก แต่ยังเป็นโอกาสสำคัญที่กระทรวงการต่างประเทศ
ได้สร้างเครือข่ายความร่วมมือในประเด็นเยาวชนและ
วัฒนธรรมด้านอาหาร ร่วมกับหน่วยงานความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศไปพร้อมกัน 🌐

วิพิธศิลป์ : ประตูสู่โลกนาฏศิลป์

ส่องความงดงามนาฏศิลป์ไทยอันล้ำค่า พร้อมความรู้พื้นฐาน
เกี่ยวกับชุดการแสดงที่หลากหลาย ผ่านตัวอักษรและภาพ

จากเหตุการณ์ข่าวเหนียวมะม่วง บนเวที Coachella ... นักร้อง K-pop ชาวไทยสวมชฎาในเอ็มวี ร้อยล้านวิว ... ผ้าไทยโบกสะบัดบนรันเวย์ อินเตอร์ ... หากพิจารณาจากความสำเร็จ ในการนำเสนอความเป็นไทยต่อสายตาชาวโลก ก็อาจกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมไทยกำลังดำรงอยู่ในสองมิติท่ามกลางบริบทแห่งสังคมปัจจุบัน

มิติแรก คือ มิติแห่งความคิดสร้างสรรค์ และพลังของช่องทางสื่อที่สามารถหยิบยก ประเด็นน่าสนใจเกี่ยวกับความเป็นไทย มารังสรรค์และนำเสนอในมิติใหม่ จนต้องคาดหมายใจทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้

อีกมิติ คือ มิติที่เป็นรากของภูมิปัญญา องค์ความรู้จารีตที่สืบทอดและต่อยอดกันมา จากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งแฝงเอาไว้ด้วยจิตวิญญาณแห่งความเป็นไทย ซึ่งเมื่อบุคคลได้สัมผัส และเกิดความชื่นชอบในมิติวัฒนธรรม ในส่วนแรกแล้ว ก็อาจทำให้เกิดความสนใจ ที่จะหันมาเรียนรู้และซึมซับในมิติวัฒนธรรม ที่สอง จนเกิดเป็นความหลงใหล ความนิยม ชมชอบในความเป็นไทย

นาฏศิลป์ไทยนับเป็นจุดเด่นทางวัฒนธรรม อย่างหนึ่ง ที่ถูกนำมาต่อยอดผ่านช่องทางต่างๆ มากมายจนชาวต่างชาติเกิดความชื่นชม ไม่ว่าจะ เป็นภาพยนตร์ซีรีส์ เสื้อผ้าหรือแม้แต่ งานดีไซน์ แต่ด้วยประวัติศาสตร์อันยาวนาน บวกกับความรู้อยู่และหลากหลายของ มรดกนาฏศิลป์ไทย จึงอาจทำให้ชาวต่างชาติ รู้สึกสับสน และไม่รู้ว่า จะเริ่มศึกษาเกี่ยวกับ นาฏศิลป์ไทยจากจุดไหน ด้วยเหตุนี้ มูลนิธิไทย ในฐานะองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่มุ่งสร้าง และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับ ประเทศไทยและความเป็นไทย จึงได้ร่วมกับ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ รังสรรค์หนังสือ “วิพิธศิลป์ : ชุดการแสดงนาฏศิลป์ไทยและ ภาพประกอบ” เพื่อเป็นช่องทางการศึกษา ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทยสำหรับ ชาวไทยและชาวต่างชาติที่สนใจ

นาฏศิลป์ไทย : ความงาม ในความซับซ้อน

เป็นที่ยอมรับกันว่า นาฏศิลป์ไทยเป็น ศิลปะที่มีความละเอียดอ่อนและซับซ้อนมาก

**นาฏศิลป์ไทยเกี่ยวข้องกับ
ศาสตร์ศิลป์อีกหลายแขนง
ของไทย ไม่ว่าจะเป็นวรรณคดี
ดนตรี งานช่างฝีมือ หรือ
แม้แต่พิธีกรรมความเชื่อ
อันเป็นความงาม ความประณีต
ความรุ่มรวย และความละเอียดอ่อน
ของนาฏศิลป์ไทยที่น่าหลงใหล**

นาฏยศาสตร์ประกอบไปด้วยการแสดง
หลากหลายชนิดที่มีจารีตและความงาม
ในรูปแบบของตน การแสดงเหล่านี้ถูกพัฒนา
มาจากรุ่นสู่รุ่น อีกทั้งยังมีปฏิสัมพันธ์และ
ความคาบเกี่ยวกัน จนเกิดเป็นรูปแบบการแสดง
แบบย่อยอีกมากมายที่มีรสนชาติหลากหลาย
แตกต่างกันออกไป บ้างก็ใช้ลำแดงชั้นเชิง
ในการรำรำ บ้างก็ใช้บอกเล่าเรื่องราว บ้างก็เป็นที่
การปลดปล่อยความคิดสร้างสรรค์

นอกจากนี้ นาฏศิลป์ไทยยังเกี่ยวข้องกับ
ศาสตร์ศิลป์อีกหลายแขนงของไทย ไม่ว่าจะเป็น
วรรณคดี ดนตรี งานช่างฝีมือ หรือแม้แต่
พิธีกรรมความเชื่อ ซึ่งถ้าไม่ใช่คนไทยที่ส่วนใหญ่
ได้เติบโตขึ้นมาในบริบททางสังคมวัฒนธรรม
เหล่านี้ ก็อาจทำความเข้าใจเกี่ยวกับความงาม
และน่าชื่นชมของนาฏศิลป์ไทยได้ยาก

ในแง่มุมหนึ่ง ความหลากหลายและลึกซึ้ง
เหล่านี้อาจทำให้ชาวต่างชาติที่สนใจศึกษา
นาฏศิลป์ไทยเกิดความสับสนและกังวลได้
แต่ในอีกแง่มุมหนึ่ง หากเราสามารถนำมิติ
ความซับซ้อนเหล่านี้มานำเสนอให้กับชาวต่างชาติ
ได้อย่างเป็นระบบระเบียบและสามารถเข้าใจ
ได้ง่าย อาจเปลี่ยนมุมมองของพวกเขาให้เกิด
เป็นความเข้าใจและหลงใหลในความประณีต
รุ่มรวยและละเอียดอ่อนของนาฏศิลป์ไทยได้

พ่อนที

พ่อนหมากกับแก้มลำเพลิน

วิพิธศิลป์ : ชุดการแสดงนาฏศิลป์ ไทยและภาพประกอบ

มูลนิธิไทยร่วมกับสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จัดทำหนังสือ “วิพิธศิลป์ : ชุดการแสดงนาฏศิลป์ ไทยและภาพประกอบ” ในรูปแบบ e-book สองภาษา คือ ไทยและอังกฤษ เพื่อเป็น แหล่งรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุด การแสดงที่หลากหลายของไทย ในรูปแบบ ที่มีความครอบคลุมและเข้าใจได้ง่าย ทั้งสำหรับ ชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยเริ่มจากการอธิบาย รูปแบบนาฏศิลป์ของไทย ได้แก่ รำ ระบำ โขน และ ละคร ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตนที่แตกต่างกันไป

จากนั้น หนังสือได้นำเสนอชุดการแสดง รำ ระบำ โขน และละครที่มีความสำคัญและ น่าสนใจ ซึ่งสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ได้คัดเลือก โดยแบ่งออกเป็น ๓ หมวดหมู่ ได้แก่ ๑) นาฏศิลป์ อนุรักษ์ ประกอบด้วยชุดการแสดงที่มีกระบวนการ แต่งตัว และจารีตเป็นแบบแผน บางส่วน มีความเชื่อมโยงกับราชสำนัก เช่น รำฉุยฉาย ชนิดต่าง ๆ ๒) นาฏศิลป์พื้นบ้าน ประกอบด้วย การแสดงพื้นถิ่นอันหลากหลายของผู้คน ในภาคเหนือ อีสาน กลาง และใต้ของไทย และ ๓) นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ประกอบไปด้วยผลงาน ทางศิลปะการแสดงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ โดยอาศัย องค์ความรู้ทางนาฏศิลป์และแรงบันดาลใจ จากเนื้อหาทางวัฒนธรรมของไทย

ชุดการแสดงในแต่ละหน้าประกอบด้วย ภาพถ่ายที่ละเอียดคมชัด แสดงออกถึงความงาม ของท่วงท่าการรำ และลักษณะการแต่งกายของ การแสดงนั้น ๆ นอกจากนี้ ยังมีคำอธิบายถึง คุณลักษณะพิเศษของการแสดง เช่น ประวัติ ความเป็นมา เพลงประกอบ และความหมาย ขององค์ประกอบ โดยในส่วนของคำบรรยาย ภาษาอังกฤษที่มีผู้อ่านเป็นชาวต่างชาตินั้น ได้เพิ่มการอธิบายเนื้อหาทางวัฒนธรรมไทย ที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคยเอาไว้ด้วย เช่น ในส่วนการแสดง ประเภทโขน จะเพิ่มคำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องราว และตัวละครของรามเกียรติ์ไว้ด้วย

หนังสือ “วิพิธศิลป์” เป็นแหล่งข้อมูล พื้นฐานชั้นดีเกี่ยวกับรูปแบบการแสดง นาฏศิลป์ของไทย ที่ชาวไทยและชาวต่างชาติ สามารถอ่านได้อย่างเพลิดเพลิน เข้าใจง่าย และเกิดเป็นความรู้ที่อาจนำไปสู่ความสนใจ ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้ มูลนิธิไทยยังได้ร่วมกับ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน และ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จัดทำสื่อการสอน ระบายสีภาคในชื่อ “Rak Ram (รักรำ)” เพื่อ เป็นแหล่งฝึกหัดพื้นฐานสำหรับชาวต่างชาติ ที่สนใจเรียนนาฏศิลป์ไทยเพื่อให้ออกไป ศึกษายุคสมัยที่วัฒนธรรมไทยกลายเป็นกระแส ในสายตาโลก จนเกิดเป็นความหิวกระหายที่จะ ค้นหาค้นหาและซึมซับความเป็นไทยในหมู่ชาวต่างชาติ มากยิ่งขึ้น

ภารกิจเผยแพร่ความเป็นไทยของ มูลนิธิไทย

การจัดทำหนังสือ “วิพิธศิลป์” และสื่อ การสอน “รักรำ” เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรม ของไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายหลักของมูลนิธิ ไทย ที่มุ่งรวบรวมและผลิตข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ความเป็นไทยในทุกแขนง ตั้งแต่วัฒนธรรม ดั้งเดิมจนถึงวัฒนธรรมร่วมสมัย โดยนำเสนอ เป็นภาษาอังกฤษผ่านเว็บไซต์และสื่อสังคม ออนไลน์ที่หลากหลาย เพื่อเป็นช่องทางให้ ชาวต่างชาติสามารถเข้าถึงและเข้าใจ จนนำไปสู่ ความนิยมไทยที่แพร่หลายมากยิ่งขึ้นต่อไป

ท่านสามารถอ่าน “วิพิธศิลป์ : ชุดการแสดง นาฏศิลป์ไทยและภาพประกอบ” ในรูปแบบ e-book สองภาษา และรับชมสื่อการสอนรำ และระบายสีภาค “Rak Ram (รักรำ)” ได้ที่ www.thailandfoundation.or.th

๕๐ ปี

เส้นทางความร่วมมือนับตั้งแต่อดีต จนไปสู่
การผนึกกำลังขับเคลื่อนอุตสาหกรรมอวกาศในอนาคต

การทูตอวกาศ :
ศักยภาพและ
โอกาสของ
ความสัมพันธ์
ไทยกับเช็กเกีย

สาธารณรัฐเช็กเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ใจกลางทวีปยุโรป ไม่มีทางออกสู่ทะเล มีพรมแดนติดกับเยอรมนี ออสเตรีย สโลวาเกีย และโปแลนด์

สาธารณรัฐเช็ก หรือเช็กเกียตั้งอยู่ในภูมิภาคยุโรปกลางบนพื้นที่ราว ๗๘,๘๐๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑ ใน ๖ ของพื้นที่ประเทศไทย เมืองหลวง คือ กรุงปราก (Prague) ประกอบด้วยประชากรราว ๑๑ ล้านคน เป็นศูนย์กลางของยุโรปกลาง จากการมีพรมแดนติดโปแลนด์ทางเหนือ เยอรมนีทางตะวันตก ออสเตรียทางใต้ และสโลวาเกียทางตะวันออก เช็กเกียมีความโดดเด่นในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยว รวมไปถึงด้านอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ อย่างอุตสาหกรรมยานยนต์ ทั้งรถยนต์ส่วนบุคคล รถบรรทุก หรือยานพาหนะสำหรับการขนส่งสาธารณะ นอกจากนี้แบรนด์รถยนต์สกิดา (Skoda) ของเช็กเกียเองแล้ว เช็กเกียยังพื้นฐานการผลิตรถยนต์อีกหลายแบรนด์ เช่น โตโยต้า (Toyota) ชีตโรค (Citroen) เปอโยต์ (Peugeot) และฮุนได (Hyundai) รวมทั้งอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศ นอกจากนี้ เช็กเกียยังเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป (European Union: EU) องค์กรสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (North Atlantic Treaty Organization: NATO) องค์กรเพื่อความร่วมมือ

เช็กเกียมีความโดดเด่นทั้งศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยว รวมถึงด้านอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ อย่างอุตสาหกรรมยานยนต์ ทั้งรถยนต์ส่วนบุคคล รถบรรทุกหรือยานพาหนะสำหรับการขนส่งสาธารณะ

ทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development: OECD) และกลุ่ม Visegrád (V4) หรือการรวมกลุ่มของประเทศยุโรปกลาง ได้แก่ เช็กเกีย สโลวาเกีย โปแลนด์ และฮังการี

ในปี ๒๕๖๗ นี้ นับเป็นวาระพิเศษสำหรับไทยและเช็กเกีย เนื่องจากเป็นปีที่ทั้งสองประเทศครบรอบ ๕๐ ปีของการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต (หรือสาธารณรัฐสังคมนิยมเชโกสโลวาเกียในขณะนั้น) เมื่อปี ๒๕๑๗ (ค.ศ. ๑๙๗๔) ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ไทยขยายความสัมพันธ์กับกลุ่มประเทศสังคมนิยมในยุโรป ณ ขณะนั้น เช่น โปแลนด์ ฮังการี และโรมาเนีย โดยที่ผ่านมามีทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ที่ราบรื่น มีการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้นำระดับสูง และมีความร่วมมือด้านการค้าการลงทุน การป้องกันประเทศ การศึกษา และสาธารณสุข

ในปีที่ผ่านมา เช็กเกียเป็นคู่ค้าของไทยอันดับที่ ๔๓ ของโลก (อันดับที่ ๑๒ ในยุโรป และอันดับที่ ๑ ในกลุ่ม

แผนที่แสดงฐานการผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ในเช็กเกีย

การปล่อยดาวเทียม THEOS-2 ขึ้นสู่อวกาศ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๖

เช็กเกียได้ให้ความสนใจกับ “การทูตอวกาศ” และสนใจที่จะร่วมมือกับไทยในสาขานี้ เนื่องจากมองว่า ไทยเป็นประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีอวกาศ โดยมีการร่วมกับหน่วยงานด้านอวกาศของไทยในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

Visegrád) มีมูลค่าการค้าระหว่างกันเกือบ ๔ หมื่นล้านบาท นอกจากนี้ ผู้ประกอบการภาคเอกชนของเช็กเกียด้านการนำเข้าอุปกรณ์ทางการแพทย์ อุตสาหกรรมการแพทย์ และการจัดการข้อมูลสารสนเทศ ยังแสดงความสนใจจะลงทุนในประเทศไทย ในขณะเดียวกันผู้ประกอบการไทยในภาคอุตสาหกรรมได้มีการลงทุนในเช็กเกียในสาขาอุตสาหกรรมพอลิเมอร์ หลอดไฟและยางรถยนต์ แม้ความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ผ่านมาจะดำเนินไปโดยราบรื่นด้วยดี แต่ก็ถือว่ายังคงค่อนข้างจำกัด ในทางกลับกัน สะท้อนว่าทั้งสองประเทศยังมีศักยภาพที่จะพัฒนาความร่วมมือได้อีกหลายมิติ ทั้งความร่วมมือในด้านที่ได้ดำเนินอยู่แล้วก่อนหน้า และในมิติที่ผู้คนจำนวนมากอาจคาดไม่ถึง และมองเป็นเรื่องไกลตัว เช่น ในด้านของกิจการอวกาศ

ปัจจุบันทั่วโลกได้ให้ความสนใจกับเรื่องของเศรษฐกิจอวกาศมากยิ่งขึ้น ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนในกิจการด้านอวกาศมากขึ้น ทั้งในด้านการขนส่งในอวกาศ อุตสาหกรรมการผลิตที่เกี่ยวข้อง การใช้ประโยชน์และการจัดการข้อมูลสารสนเทศ รวมไปถึงด้านการท่องเที่ยว โดยมีการคาดการณ์ว่าในอีกราว ๒ ทศวรรษข้างหน้า ภาคส่วนของเศรษฐกิจอวกาศจะมีมูลค่ารวมกันทั้งโลกกว่า ๑ ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับเช็กเกียได้กำหนดให้การพัฒนาด้านอวกาศเป็นองค์ประกอบสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติและผลักดันบทบาทของประเทศในห่วงโซ่

อุปทานของอุตสาหกรรมอวกาศแห่งยุโรป นอกจากนั้นเช็กเกียยังเป็นสมาชิกที่มีบทบาทสำคัญในองค์การอวกาศแห่งยุโรป (European Space Agency: ESA) ทั้งในด้านการพัฒนาเทคโนโลยี การประยุกต์ความรู้ด้านอวกาศเข้ากับภาคส่วนต่าง ๆ หรือการส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้านวิทยาศาสตร์ในสถาบันและมหาวิทยาลัยในเช็กเกีย ทั้งยังเป็นที่ตั้งของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานโครงการอวกาศของ ESA (ESA Space Programme: ESASP) และศูนย์บ่มเพาะธุรกิจของ ESA (ESA Business Incubator Center: ESABIC) ที่ช่วยส่งเสริมการทำธุรกิจด้านอวกาศของเหล่าผู้ประกอบการและสตาร์ทอัพใหม่ ๆ รวมถึงมีการจัดตั้ง Czech Space Alliance (CSA) ซึ่งเป็นสมาคมธุรกิจ SMEs ด้านอวกาศอีกด้วย นอกจากนี้เช็กเกียยังให้ความสนใจกับ “การทูตอวกาศ” และแสดงความสนใจที่จะร่วมมือกับไทยในสาขานี้ เนื่องจาก

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐเช็กเข้าเยี่ยมคารวะและหารือประเด็นความร่วมมือทางวิชาการ กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

มองว่าไทยเป็นประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีความก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีอวกาศ โดยเช็กได้ร่วมกับหน่วยงานด้านอวกาศของไทยจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดสัมมนาในหัวข้อเกี่ยวกับอวกาศ และการส่งผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการเสวนาที่หน่วยงานไทยจัดขึ้น

เช่นเดียวกับเช็ก ปัจจุบัน ไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีอวกาศ นอกจากจะมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินการเกี่ยวกับอวกาศในไทย รวมถึงความสำเร็จครั้งล่าสุดจากการผลิตและส่งดาวเทียม THEOS-2 ขึ้นสู่วงโคจรแล้ว อุตสาหกรรมอวกาศยังเป็น ๑ ใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย (10 S-Curve) ที่จะช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตของประเทศ (New Engine of Growth) ที่สำคัญ อุตสาหกรรมการบินและอวกาศยังเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่อยู่ในเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor

of Innovation: EECi) ซึ่งมีมาตรการดึงดูดการลงทุนของผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมอวกาศ ทั้งมาตรการทางภาษี และไม่ใช่ภาษี อาทิ การอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เชี่ยวชาญต่างชาติ การเช่าที่ดิน ตลอดจนจรรยาบรรณ พ.ร.บ. กิจการอวกาศ ซึ่งหากมีการประกาศใช้แล้ว จะทำให้ภาครัฐต้องมีการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนากิจการด้านอวกาศเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของประเทศ ต้องมีการตั้งหน่วยงานกลางเพื่อกำกับดูแลกิจการด้านอวกาศของไทยทั้งในและต่างประเทศ และการจัดตั้งภาคีความร่วมมืออวกาศไทย (Thai Space Consortium) ระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับสถาบันการศึกษา เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการและสตาร์ทอัพรุ่นใหม่ให้เข้าสู่อุตสาหกรรมอวกาศและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น การเติบโตก้าวหน้าของกิจการด้านอวกาศของไทยนี้ย่อมส่งผลดีต่อธุรกิจ ในภาคส่วนอื่นๆ ทั้งการก่อสร้าง พลังงาน และการท่องเที่ยว

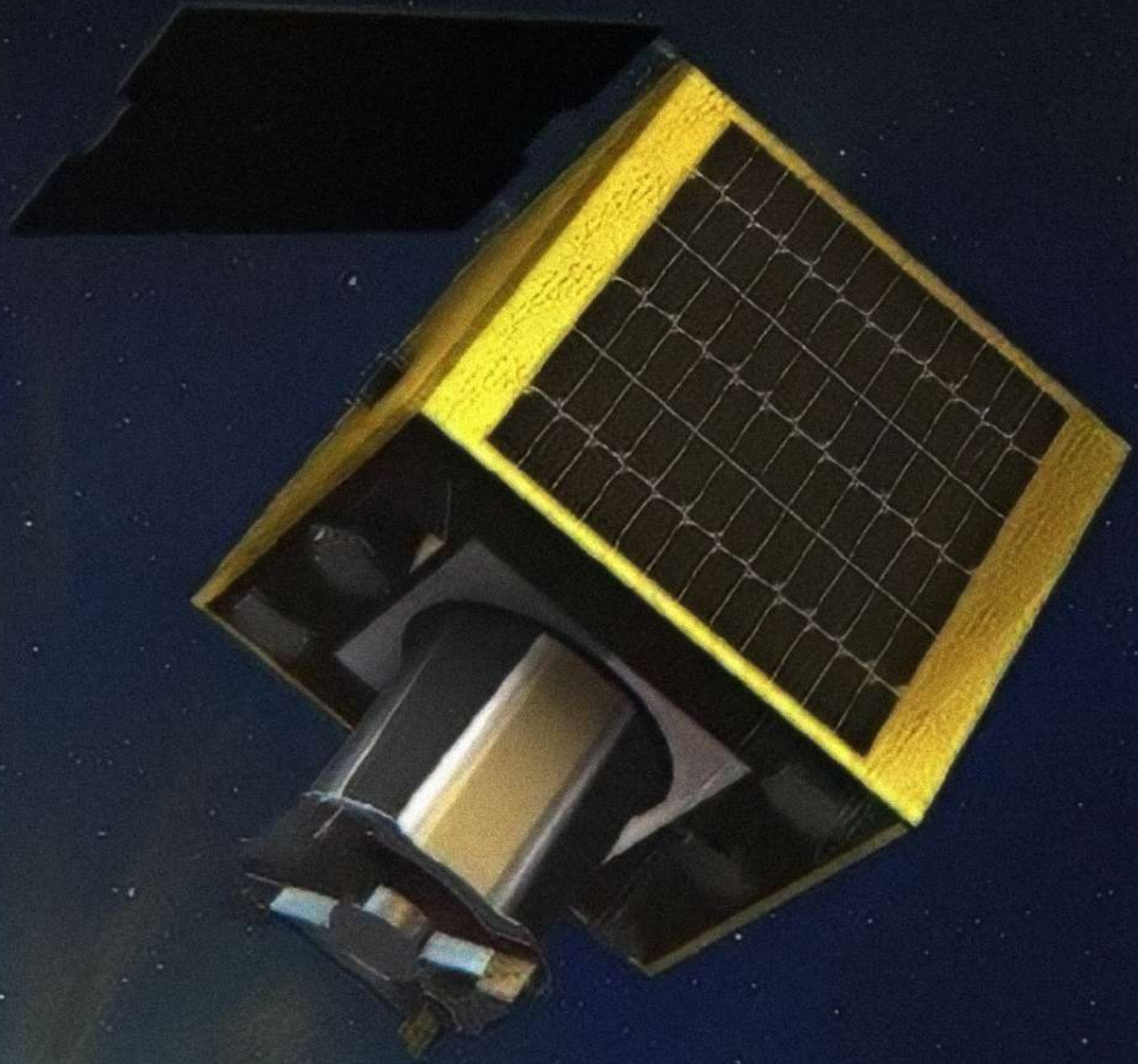

ด้วยนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาด้านอวกาศ และศักยภาพด้านอวกาศที่มี ทำให้ไทยและเช็กเกีย มีคู่ทางในการพัฒนาความร่วมมือในสาขานี้ให้เป็นที่ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ผ่านการส่งเสริมจากภาครัฐ การสร้างบรรยากาศและโครงสร้างที่เอื้อต่อการดำเนิน ธุรกิจของเอกชน ตลอดจนการมีหน่วยงานที่ดำเนินการ ด้านอวกาศอยู่แล้ว ดังนั้น หากทั้งสองฝ่ายตั้งเป้าที่จะร่วมมือกันต่อไป การพัฒนาด้านอวกาศก็สามารถเป็นผลลัพธ์เชิงประจักษ์และเป็นรูปธรรม ทั้งในแง่ การส่งเสริมความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่างไทยกับเช็กเกีย การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และยังเพื่อเตรียมพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมด้านอวกาศจะมีบทบาท สำคัญต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนมากขึ้นเรื่อย ๆ 🌌

อ้างอิง

- นับแต่ต้นทศวรรษที่ ๒๐๑๐ เป็นต้นมา “เช็กเกีย” (Czechia) เป็นชื่อเรียก ประเทศอย่างย่อและโดยทั่วไปที่หน่วยงานภาครัฐของ “สาธารณรัฐเช็ก” ได้ผลักดันส่งเสริมให้มีการนำมาใช้เพื่อกล่าวถึงประเทศแทนการเรียกชื่อ อย่างเป็นทางการมากขึ้น โดยในปัจจุบัน องค์การระหว่างประเทศ เช่น UN สภายุโรป หรือรัฐบาลของหลายประเทศได้เริ่มใช้ชื่อเช็กเกียในการสื่อถึง “สาธารณรัฐเช็ก” โดยย่อ รวมถึงราชบัณฑิตยสภาของไทยได้ระบุให้คำว่า “เช็กเกีย” เป็นชื่อเรียกประเทศที่สามารถใช้ควบคู่กับ “สาธารณรัฐเช็ก” ซึ่งเป็นชื่อทางการได้เช่นกัน
- HYPERLINK "https://www.ditp.go.th/contents_attach/224307/224307.pdf" https://www.ditp.go.th/contents_attach/224307/224307.pdf
- ข้อมูลจากสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ HYPERLINK "<https://tradereport.moc.go.th/TradeThai.aspx>" <https://tradereport.moc.go.th/TradeThai.aspx>
- HYPERLINK "<https://www.nia.or.th/Trends-and-opportunities-of-Space-Economy>" <https://www.nia.or.th/Trends-and-opportunities-of-Space-Economy>
- HYPERLINK "https://mzv.gov.cz/file/2947315/Aerospace_in_the_Czech_Republic_EN.PDF/" https://mzv.gov.cz/file/2947315/Aerospace_in_the_Czech_Republic_EN.PDF/ ,
- HYPERLINK "<https://www.czechspaceportal.cz/en/national-space-strategy/national-space-plan-2020-2025/>" <https://www.czechspaceportal.cz/en/national-space-strategy/national-space-plan-2020-2025/>
- HYPERLINK "<http://czechspace.eu/>" <http://czechspace.eu/>
- ภาคีความร่วมมืออวกาศไทย ประกอบด้วย ๑๒ หน่วยงาน ได้แก่ (๑) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (๒) สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (๓) สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) (๔) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (๖) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (๗) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (๘) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (๙) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (๑๐) มหาวิทยาลัยมหิดล (๑๑) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (๑๒) สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์
- HYPERLINK "<https://www.dtn.go.th/th/file/get/file/1.202203080f71debbb7482af76bfcf51281ca3b4143711.pdf>" <https://www.dtn.go.th/th/file/get/file/1.202203080f71debbb7482af76bfcf51281ca3b4143711.pdf>

ดาวเทียม THEOS-2 เป็นดาวเทียมสำรวจโลกที่ถูกพัฒนาขึ้น
เพื่อสานต่อภารกิจของไทยโชด หรือดาวเทียม THEOS-1
รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและใช้ประโยชน์จาก
เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศเพื่อการพัฒนาประเทศ
ภาพ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและ
ภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

Trash to Treasure

นำพา “สิ่งไร้ค่า” สู่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ส่งเสริมความรู้การจัดการขยะให้เหลือศูนย์ ด้วยแนวคิด 5Rs Principle

หน้าร้อนที่ผ่านมามีใครปฏิเสธได้เลยว่าอากาศร้อนขึ้นมาก ท่ามกลางเสียงบ่นว่าอุณหภูมิสูงขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี หลายฝ่ายเริ่มตระหนักว่า ผลจากก๊าซเรือนกระจกที่สะสมมากขึ้นเป็นระยะเวลานานนี้ มีสาเหตุมาจากการดำเนินชีวิตของเราเอง หลายคนเริ่มหันไปศึกษาการใช้รถยนต์ไฟฟ้า แต่ก็ต้องพับโครงการไว้เพราะรถยนต์ไฟฟ้ายังมีราคาแพง หลายคนคิดจะปิดแอร์ แต่อากาศที่ร้อนเช่นนี้ก็ไม่ใช่เอื้อให้รักษ์โลกเลย แล้วมีอะไรที่เราจะทำได้บ้างเพื่อช่วยให้โลกน่าอยู่เหมือนก่อน

เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๗ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศร่วมกับโครงการ

สิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) และโครงการตั้งถิ่นฐานมนุษย์แห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Settlements Programme: UN-Habitat) ได้จัดงาน Towards a Greener Future: Thailand's Zero Waste Practices ที่วิเทศสโมสร กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะให้เหลือศูนย์ ด้วยเชื่อว่า การจัดการขยะให้เหลือศูนย์นั้นเป็นสิ่งที่ทุกคนนำไปปรับใช้ได้อย่างง่าย ๆ ซึ่งนอกจากจะช่วยลดโลกร้อน ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแล้วยังช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าอีกด้วย

**เมื่อขยะเหล่านี้ถูกทิ้งหรือหลุดรอดไป
ในทะเลก็จะเป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเล
และเมื่อสัตว์ทะเลกินพลาสติกเข้าไป
เพราะคิดว่าเป็นอาหาร พลาสติกก็จะ
กลับมาอยู่บนจานอาหารของเราที่ปรุง
จากสัตว์ทะเลเหล่านี้ได้อย่างเลี่ยงไม่ได้**

“ขยะ” เป็นคำเรียกของเสีย ของที่ไม่ต้องการ หรือของเหลือทิ้ง ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษระบุว่า ในปี ๒๕๖๕ ประเทศไทยมีขยะปริมาณ ๒๕.๗ ล้านตัน คิดเป็นวันละ ๗๐,๐๐๐ ล้านตัน หรือโดยเฉลี่ยแล้วคนไทย สร้างขยะวันละ ๑ กิโลกรัม/คน ขยะปริมาณมหาศาล เหล่านี้ ส่วนใหญ่ถูกจัดการโดยการนำไปฝังกลบ ซึ่งต้องใช้พื้นที่มหาศาล และร้อยละ ๓๕ ของบ่อฝังกลบ มีการจัดการไม่ถูกต้อง ซึ่งอาจทำให้มีน้ำเน่าเสียไหลซึม จากบ่อขยะเข้าสู่พื้นที่โดยรอบกองขยะ และปล่อยก๊าซ มีเทนสู่ชั้นบรรยากาศ ซึ่งส่งผลร้ายต่อชั้นบรรยากาศ มากกว่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ถึง ๒๘ เท่า

ปริมาณขยะมหาศาลและผลกระทบจากขยะนั้นไม่ได้ เกิดขึ้นเฉพาะที่ประเทศไทย ประเทศส่วนใหญ่ทั่วโลก ต่างประสบปัญหาเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะในช่วงโควิด-19 ซึ่งผู้บริโภคหันมาเลือกสั่งสินค้าและอาหารผ่านระบบ ออนไลน์มากขึ้น ดังนั้น ขยะ โดยเฉพาะขยะพลาสติก จึงมีปริมาณสูงขึ้นมาก เมื่อขยะเหล่านี้ถูกทิ้งหรือหลุดรอด ไปในทะเลก็จะเป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเล ตามที่เราพบเจอ ในข่าวอยู่บ่อยๆ พลาสติกเหล่านี้เมื่อโดนความร้อน โดนน้ำ นาน ๆ จะแตกตัวออกเป็นไมโครพลาสติก เมื่อแพลงตอน และสัตว์ทะเลกินไมโครพลาสติกเข้าไปเพราะคิดว่าเป็น อาหาร และโดยที่พลาสติกใช้เวลา ๕๕๐ ปีในการย่อยสลาย พลาสติกเหล่านี้จึงกลับมาอยู่บนจานอาหารของเราที่ปรุง จากสัตว์ทะเลเหล่านี้ได้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ประเทศสมาชิกสหประชาชาติรวมถึงไทยเห็นว่ ปัญหาจากขยะปริมาณมหาศาลเหล่านี้ควรได้รับการจัดการอย่างถูกวิธี จึงเห็นพ้องให้วันที่ ๓๐ มีนาคม ของทุกปีเป็นวันปลอดขยะสากล (International Day of Zero Waste) งาน Towards a Greener

นิทรรศการแสดงการแยกขยะที่ต้นทาง

Future: Thailand's Zero Waste Practices เป็นส่วนหนึ่งของโครงการระดับโลกเพื่อรณรงค์และสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการขยะให้ไม่เหลือไปย้งบ่อฝังกลบ

นางสาวบุษฎี สันติพิทักษ์ รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ได้กล่าวเปิดงานร่วมกับผู้อำนวยการบริหารของ UNEP และรักษาการผู้อำนวยการบริหารของ UN-Habitat ซึ่งได้ส่งข้อความผ่านระบบออนไลน์ โดยรองปลัดกระทรวงการต่างประเทศได้กล่าวถึงการจัดการขยะและนำขยะมาใช้ให้คุ้มค่าที่สุดตามแนวทาง Bio-Circular-Green (BCG) Economy Model ที่ไทยให้ความสำคัญและยังส่งเสริมการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ได้หลายด้านพร้อมกัน ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑๑ เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๒ การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน และเป้าหมายที่ ๑๓ การปฏิบัติต่อสภาพภูมิอากาศ และย้ำว่า การจัดการขยะให้เหลือศูนย์นั้น เป็นหน้าที่ของทุกคนและทุกวันควรเป็นวันแห่ง zero waste ไม่ใช่เพียงวันที่ ๓๐ มีนาคมของทุกปีเท่านั้น

การจัดการขยะให้เหลือศูนย์ (Zero Waste) นั้นทำได้ง่าย ๆ โดยการใช้ของให้คุ้มค่าที่สุดและไม่ใช้เกินความจำเป็นเพื่อไม่สร้างขยะเพิ่ม และในส่วนของที่จำเป็นต้องใช้หลังใช้แล้ว ควรมีการจัดการให้เหมาะสมดังเช่นในภาษาอังกฤษ มีคำว่า 5Rs Principle ซึ่งประกอบด้วย Refuse, Reduce, Reuse, Recycle และ Rot ซึ่ง 3Rs แรก คือ การปฏิเสธ (Refuse) และการลด (Reduce) การบริโภคของที่ไม่จำเป็น เช่น การหลีกเลี่ยงพลาสติกใช้แล้วทิ้ง การพกขวดน้ำและกล่องอาหารแทน

การจัดการขยะให้เหลือศูนย์สามารถทำได้ง่าย ๆ โดยการใช้ของให้คุ้มค่าที่สุดและไม่ใช้เกินความจำเป็นเพื่อไม่สร้างขยะเพิ่ม และในส่วนของที่จำเป็นต้องใช้ หลังใช้แล้วควรมีการจัดการให้เหมาะสม

THAILAND'S PATH TO ZERO WASTE

Dr. Saweechai Javanakulchai
Director of Waste Minimization Sub-division Waste and Hazardous Substances Management Division Pollution Control Department

Dr. Muehsing Amreekorn
Regional Coordinator for Chemicals and Pollution Action Subprogramme United Nations Environment Programme, Regional Office for Asia and the Pacific

Mr. Wathongwit Gayayem
Deputy Director-General Acting Director-General Thailand International Cooperation Agency (ITCA)

Dr. Panwong Oritsa
Director of Solid Waste Management Division Bangkok Metropolitan Administration

Ms. Jiraporn Meechai
First Secretary (Development) Austrian Embassy Bangkok

Ms. Suvanna Wathanasri
National Coordinator of Partnership for Action on Green Economy (PAGE) UNDO

Moderated by
Tam Hoang

Sustainable Urbanization Specialist
UN-Habitat Multi-Country Programme Office

การรับบรรจุภัณฑ์พลาสติก และการใช้ซ้ำ (Reuse) เช่น การซ่อมแซมของใช้และใช้สินค้ามือสอง มีความสำคัญมากในการลดการสร้างขยะ และในสวน 2Rs สุดท้ายคือการจัดการกับขยะที่แม้จะเป็นสิ่งที่ไร้ค่าแต่ยังเหลือคุณค่าอีกมาก จึงควรนำขยะนั้นมาใช้ต่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด เพื่อลดการใช้ทรัพยากรใหม่ เช่น ขยะแห่งควรนำไปหมუნเวียนเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่หรือรีไซเคิล (Recycle) และหากรีไซเคิลไม่ได้ เช่น กรณีที่มีวัสดุผสมที่แยกเนื้อวัสดุไม่ได้ควรนำไปทำเป็นเชื้อเพลิงเพื่อเผาเป็นพลังงาน ส่วนขยะเปียก ควรนำไปทำปุ๋ย (Rot) หรือเป็นอาหารสัตว์ เพื่อลดการนำขยะไปบ่อฝังกลบให้ได้มากที่สุด ซึ่งสร้างปัญหาทางด้านสุขอนามัยและปล่อยก๊าซเรือนกระจกในประเทศไทยมีขยะที่ถูกนำไปรีไซเคิลต่อเพียงร้อยละ ๓๕ เท่านั้น การแยกขยะที่ต้นทางหรือที่แหล่งกำเนิดขยะ เช่น ครั้วเรือน ชุมชน สำนักงาน เพื่อดึงขยะที่ยังมีคุณค่าออกมาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งปัจจุบันมีการแยกขยะเพียงร้อยละ ๑๕ เท่านั้น

เราสร้างขยะกันทุกคนและทุกวัน ขยะมหาศาลเหล่านี้ไม่ต้องไปบ่อฝังกลบได้จริงหรือ?

ในประเทศไทยมีชุมชนและองค์กรที่ทำเรื่องนี้เป็นปกติ

ประเทศไทยมีขยะที่ถูกนำไปรีไซเคิลต่อเพียงร้อยละ ๓๕ เท่านั้น การแยกขยะที่ต้นทางหรือที่แหล่งกำเนิดขยะ เช่น ครั้วเรือน ชุมชน สำนักงาน เพื่อดึงขยะที่ยังมีคุณค่าออกมา จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก

อยู่จำนวนมาก ผู้จัดงานได้เชิญผู้แทนจากองค์กรเหล่านี้มาแบ่งปันองค์ความรู้และประสบการณ์ที่ดีของไทยในเรื่องการจัดการขยะให้เหลือศูนย์ ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติที่ทำงานด้านการส่งเสริมการแยกขยะที่ต้นทาง อาทิ พระอาจารย์ธรรมธรรานนท์ กนฺตวิโร จากวัดทอง จรัญสนิทวงศ์ ๔๖ ที่ดำเนินโครงการพุทฺธ Zero Waste รวมถึงผู้แทนจากโครงการ Chula Zero Waste และ The NETWORK ซึ่งมาแบ่งปันประสบการณ์การจัดการขยะให้เหลือศูนย์ในโรงเรียนและชุมชน รวมถึงมีการเสวนาในหัวข้อ Thailand's Path to Zero Waste

โดยผู้แทนจากภาครัฐของไทย ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ กรุงเทพมหานคร และกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และผู้แทนองค์กรของต่างประเทศ ได้แก่ UNEP, UNIDO และออสเตรเลีย

ภายในงานมีการจัดนิทรรศการแสดงผลการแยกขยะที่ต้นทาง และองค์ความรู้ในการจัดการเศษอาหารด้วยวิธีการทำปุ๋ยหมักและการเลี้ยงหนอนแมลงวันลาย รวมถึงแสดงผลผลิตภัณฑ์ที่สวยงามน่าใช้ ซึ่งผลิตโดยการรีไซเคิลพลาสติกใช้แล้ว ผู้จัดได้นำร้านซ่อมเสื้อผ้าและรองเท้ามาในงานเพื่อส่งเสริมสังคมแห่งการซ่อม และได้เชิญผู้แทนจาก Reviv Community มาให้ข้อมูลถึงความสำคัญของการซ่อมแซมของใช้และสิทธิของผู้บริโภค ในการซ่อมอีกด้วย ผู้จัดได้เชิญชวนให้ผู้เข้าร่วมงานนำขยะรีไซเคิลได้ มาร่วมในงานเพื่อถวายแก้ววัดทอง ซึ่งดำเนินโครงการทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิลประจำทุกเดือน โดยสามารถรวบรวมขยะได้ถึง ๒,๑๒๗.๘ กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า ๕,๐๓๓ บาท ซึ่งการตั้งขยะดังกล่าวออกมาแทน

การถูกฝังกลบนี้ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศได้ถึง ๗,๐๑๑.๕๖ กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือเท่ากับการปลูกต้นไม้ ๗๓๘ ต้น เพื่อดูดซับก๊าซจำนวนดังกล่าว

กระทรวงการต่างประเทศตั้งเป้าหมายว่า จะต่อยอดและขยายผลจากการจัดงานดังกล่าว โดยนำองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีของไทยไปแบ่งปันกับประเทศต่าง ๆ ผ่านการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศไทยกับประเทศที่พัฒนาแล้ว องค์กรระหว่างประเทศ และประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ซึ่งนอกจากจะช่วยให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีและโลกที่น่าอยู่ผ่านการจัดการขยะให้เป็นศูนย์ และเชื่อมโยงกับ Bio-Circular-Green (BCG) Economy Model ที่ไทยให้ความสำคัญแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมความร่วมมือได้-ได้และความร่วมมือไตรภาคี ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ที่ “เชื่อมโยงไทยสู่โลก และเชื่อมโลกสู่ไทย” ด้วย 🌍

การแสดงผลิตภัณฑ์ที่สวยงามน่าใช้ ซึ่งผลิตโดยการรีไซเคิลพลาสติกใช้แล้ว

Street Arts ร่วมใจ ศิลปินไทย-อาเซียน

ส่งเสริมความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศ
สมาชิกอาเซียน ผ่านการสร้างสรรค์งานศิลปะร่วมกัน
ระหว่างศิลปินไทยและศิลปินท้องถิ่นในประเทศสมาชิกอาเซียน

ก กระทรวงการต่างประเทศโดยกรมสารนิเทศ จัดโครงการ “Street Arts ร่วมใจ ศิลปินไทย-อาเซียน” โดยเชิญนายทิวคี้ดี ศรีทองดี (โลเล) ศิลปินร่วมสมัยที่มีชื่อเสียงของไทยและเป็นที่ยอมรับในประเทศสมาชิกอาเซียน ไปสร้างสรรค์งานศิลปะ ในประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมกับศิลปินท้องถิ่นของประเทศนั้น ๆ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ของสาธารณชนเกี่ยวกับความร่วมมือตามกรอบข้อตกลงของประชาคมอาเซียน และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียน ในโอกาสฉลองครบรอบความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศต่าง ๆ คือ

อินโดนีเซีย ในโอกาสวันอาเซียน ปี ๒๕๖๗ และครบ ๗๕ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย ในปี ๒๕๖๘ โดยนายนิกรเดช พलगูร อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ และนางพันทิพา เอี่ยมสุทธา เอกะโรหิต เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา เป็นผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ มอบจิตรกรรมร่วมสมัย ภายใต้หัวข้อ “ASEAN Community Vision 2045, Resilient, Innovative, Dynamic, and People-Centred ASEAN” วาดโดยคุณโลเล และนาย Adi Dharma ศิลปินอินโดนีเซียให้แก่ Dr. Kao Kim Hourn เลขาธิการอาเซียน ณ สำนักเลขาธิการอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๗

สปป. ลาว ในโอกาสครบ ๗๕ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับ สปป. ลาว ในปี ๒๕๖๘ โดยนายนิกรเดช พलगูร อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ และนางสาวมรกต ศรีสวัสดิ์ เอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์พร้อมด้วยฯ วันสิ๊กแก้ว มัวร์ รัฐมนตรีกระทรวงแถลงข่าว วัฒนธรรม และท่องเที่ยว สปป. ลาว ร่วมกันเปิดตัวจิตรกรรมร่วมสมัย ภายใต้หัวข้อ “กินข้าวร่วมกัน กินปลาพร้อมน้ำ” วาดโดยคุณโลเล และนายมิก สายลม ศิลปินร่วมสมัยที่มีชื่อเสียงของไทยและ สปป. ลาว และครอบครัวของศิลปินทั้งสอง เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

สิงคโปร์ ในโอกาสครบ ๖๐ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับสิงคโปร์ ในปี ๒๕๖๘ โดยนายนิกรเดช พलगูร อธิบดีกรมสารนิเทศและ

โฆษกกระทรวงการต่างประเทศ และนางอูร์ริชต์ เจริญโต เอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ ร่วมกันเปิดตัวจิตรกรรมร่วมสมัยภายใต้หัวข้อ “ผลงานศิลปะที่ระลึกไทย-สิงคโปร์ เพื่อเฉลิมฉลองวาระครบรอบ ๖๐ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูต” วาดโดยคุณโลเล และนาย Toby Tan (Tobyato) ศิลปินร่วมสมัยที่มีชื่อเสียงของไทยและสิงคโปร์ ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๗

ฟิลิปปินส์ ในโอกาสครบ ๗๕ ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์ในปี ๒๕๖๗ โดยนายตุลย์ ไตรโสรัส เอกอัครราชทูต ณ กรุงมะนิลา และนายปาณิดล ปัจฉิมสวัสดิ์ รองอธิบดีกรมสารนิเทศ ร่วมกันเปิดตัวจิตรกรรมร่วมสมัย ภายใต้หัวข้อ “Moving Forward to a New Era of Closer Friendship and Common Prosperity (ร่วมแรง ร่วมใจ รุ่งเรือง)” วาดโดยคุณโลเล และนาย Kris Abrigo ศิลปินฟิลิปปินส์ ณ โรงแรมดุสิตธานี มะนิลา เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๗

นอกจากภาพวาดที่ศิลปินได้ร่วมกันสร้างสรรค์อย่างสวยงามไปพร้อมกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศระดับประชาชนต่อประชาชนที่กระชับแน่นแฟ้นเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันจากการจัดโครงการ Street Arts ในโอกาสพิเศษนี้แล้ว ทุกคนที่เกี่ยวข้องต่างได้รับประสบการณ์และความทรงจำที่ดีจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมครั้งนี้ เราจึงขอให้คุณแพรว นั้ดดา ศรีทองดี ภรรยาของคุณโลเล ร่วมแบ่งปันเรื่องราวการเดินทางไปร่วมเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านผ่านการรังสรรค์งานศิลปะภาพวาด และคุณแพรวได้กรุณาถ่ายทอดเกร็ดเบื้องลึกเบื้องหลังไว้ ดังนี้

จากใจศิลปินโครงการ Street Arts ร่วมใจ ศิลปินไทย-อาเซียน โดย นั้ดดา ศรีทองดี

“เราต้องเดินทางไปวาดรูปราว ๕ สัปดาห์ ๔ ประเทศ ประมาณช่วงเดือนสิงหาคม” พี่โลเล ทวีศักดิ์ ศรีทองดี หัวหน้าครอบครัวของเราเกริ่นมาอย่างน่าตื่นเต้น และเล่าให้ฟังเกี่ยวกับโครงการ Street Arts ร่วมใจ ศิลปินไทย-อาเซียน ของท่านอธิบดีกรมสารนิเทศ นิกเรเดซ พลาญกูร หรือพี่แจ๊คกี้ที่ติดต่อมาว่า อยากนำศิลปินไทยร่วมสมัยไปวาดรูปร่วมกันกับศิลปินท้องถิ่นในประเทศกลุ่มอาเซียน “ไม่ใช่แค่เราคนเดียวนะ แต่เขาจะนำเราไปทั้งครอบครัว โลเล แพรว โรมัน นินจา เราจะไปวาดรูปด้วยกัน”

แล้วพี่โลเลก็เล่าเนื้อหากันที่ประชุมออนไลน์กันมากับพี่แจ๊คกี้และท่านทูตทั้งสี่ประเทศ ให้ฟังอย่างละเอียด

ตอนแรกพวกเรามีความลังเล เพราะต้องหยุดงานทั้งหมดที่ทำอยู่รวมถึงลูกๆ ต้องหยุดเรียนด้วย แต่หลังจากคุยกันในครอบครัวแล้ว ก็รู้สึกว่าเป็นโครงการที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี น่าจะให้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ สิ่งใดที่ใหม่ สิ่งนั้นย่อมก่อให้เกิดการเรียนรู้ อีกทั้งมีการนำศิลปะไปใช้กับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างน่าสนใจแม้ตอนนั้นเรายังจินตนาการไม่ออกว่าจะเป็นอย่างไร แต่เราตัดสินใจตอบตกลงเข้าร่วมโครงการนี้ของพี่แจ๊คกี้

“เราต้องหาศิลปินท้องถิ่นที่พร้อมจะร่วมงานกับเรา” พี่โลเลบอกแพร์ หลังจากที่ได้รับการยืนยันแล้วว่า ประเทศที่ท่านทูตตอบตกลงจะเข้าร่วมโครงการ คือ อินโดนีเซีย สเปน. ลาว สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ ความบังเอิญที่คาดไม่ถึงคือ ท่านทูตมรกต ศรีสวัสดิ์ หรือท่านทูตพี่เหมียว ที่เวียงจันทน์ เคยมาดูงานนิทรรศการเดี่ยวของพี่โลเลเมื่อนานมาแล้ว และเมื่อทราบว่ามีเจ๊คก็จะมีนำศิลปินไปวาดรูปทั้งครอบครัว พี่เหมียวจึงเกิดความคิดว่าสถานทูตไทย ณ เวียงจันทน์ จะขอเชิญศิลปินลาวทั้งครอบครัวมาร่วมวาดด้วยกัน พวกเราจึงได้คุณมิก สายลม และลูกชายทั้งสอง คือ น้องเมกและมั่งกอนตอบตกลงจะมาร่วมวาดด้วยกัน ส่วนอีกสามประเทศเมื่อคุณเอ๋ คุณโซค เห็นทรวง ส่งกำหนดการเดินทางมาให้เราเร็วไม่มาก เพราะต้องเผื่อเวลาสำหรับส่งอุปกรณ์ โดยเฉพาะเฟรมผ้าใบขนาดพิเศษที่เรากำหนดเองซึ่งมีความซ้ำเร็วทางการผลิตไม่เท่ากันในแต่ละประเทศเพื่อให้ทันการ สะดวก และร่วมสมัย เราจึงใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือช่วยค้นหา

หลักการคัดเลือกศิลปินของเธอยู่ที่แนวทางของงาน เพราะงานของพี่โลเลและสมาชิกในครอบครัวส่วนมาก

เป็นแนว Figurative ถนัดวาดมนุษย์ สัตว์ สิ่งของ จากประสบการณ์ แล้วนำเสนอผ่านกระบวนการคิด สร้างสรรค์ตามสไตล์ของตัวเอง เราจึงเลือกค้นหาศิลปินที่ถนัดในแนวตรงข้ามกันไปเลย อย่าง Abstract หรือนามธรรม ที่มีการใช้เส้น สี รูปทรงเรขาคณิต และการตัดทอนเป็น Graphic เพราะคิดว่าน่าจะเป็นส่วนผสมที่พอดีพอเหมาะเมื่อรายละเอียดต่างๆ ของแต่ละศิลปินทุกคนมารวมกันอยู่ในภาพเดียว

เราพบ Adi Dharma ศิลปินอินโดนีเซีย ผู้เป็นทั้งนักร้องฮิปฮอปและจิตรกร จากผลงานของเขาในอินสตาแกรม งานของเขาเป็น Abstract ที่ใช้รูปทรงเรขาคณิตทำงาน ให้ความรู้สึกแก่ผู้ชมร่วมกับอุณหภูมิของสี และ Texture ที่เขาจัดองค์ประกอบ

ส่วนที่ลิงคโพร้เราเลือก Tobyato หรือ Toby จากหนึ่งในศิลปินที่ทีมสถานทูตไทย ณ สิงคโปร์ช่วยค้นหา เราดูผลงานเขาแล้วพบว่า งานมีความเป็น Graphic design

ที่โดดเด่น เขาถนัดตัดทอนรูปทรงธรรมชาติให้เหลือแค่เส้นสีที่เขาต้องการ และ Kris Abriko ศิลปินฟิลิปปินส์ ที่มีจังหวะจัดวางสีสันไม่เหมือนใคร เป็น Colorful Visual Artist ที่สนุกตั้งแต่การแต่งตัว และสร้างความแปลกใจให้พวกเรามากที่สุด เพราะตอนที่เรารอคอยต่อไป เขาตอบกลับมาว่า เขารู้จักผลงานของพีโลเลเป็นอย่างดี เขาติดตามพวกเราทั้งครอบครัวในอินสตาแกรมมานานมากตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และเดินทางมาดูผลงานพีโลเลที่เมืองไทยด้วยตัวเองหลายชิ้น เขาจึงตั้งใจมากที่เราจะได้ทำงานด้วยกัน

ตอนที่เรารอคอยไปหาศิลปินทุกคน ทั้งที่คุยกันคนละภาษาและไม่เคยเจอกันมาก่อนแต่ทุกอย่างราบรื่น จนเรารู้สึกนึกถึงคำว่า “เพื่อนบ้าน” เหมือนเราเป็นคนบ้านใกล้เคียงที่เห็นกันมาเสมอแต่ไม่เคยคุยกัน เพราะบางประเทศอย่าง สเปน, ลาว อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ พวกเรารู้จักดีแต่ยังไม่เคยมีโอกาสไป พอเราได้คุยกับ

ศิลปินท้องถิ่นในประเทศนั้นแล้วชวนมาร่วมโครงการ เราไม่รู้สึกละเลยว่าคุณกับคนแปลกหน้า รู้สึกเหมือนกำลังจะไปวาดรูปกับเพื่อนบ้านที่บ้านเพื่อน

โครงการชื่อ Street Arts เพราะเริ่มแรกตั้งใจว่าเราจะไปวาดกำแพงสถานที่ๆ ทุติกัน แต่พอหันไปมองความเป็นจริงที่ว่า เรามีเวลาว่างไม่มาก มีเด็ก ๆ วาดด้วย และไม่มีใครสามารถควบคุมดินฟ้าอากาศได้ ถ้าฝนตกหรือแดดร้อนจนเกินไป เราคงทำไม่สำเร็จทันเวลาแน่ ซึ่งคงส่งผลกระทบต่อหลายอย่าง ดังนั้น การวาดบนเฟรมในสตูดิโอก่อน แล้วค่อยนำไปจัดแสดงจะเป็นทางที่ดีกว่า อีกทั้งสามารถโยกย้ายไปได้หลายแห่ง สะดวกทั้งด้านการดูแลและเก็บรักษา หากโครงการนี้จะมีต่อไปในอนาคต อาจสามารถรวบรวมภาพทั้งหมด จัดเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ เช่น แกลลอรี่ หรือพิพิธภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ก็เป็นไปได้ คิดไกลไว้ก่อนไม่เสียหาย เราจึงขอความช่วยเหลือจากศิลปินทั้งสี่ประเทศ ให้ช่วยหาสตูดิโอที่เหมาะสมสำหรับทำงาน เช่น ต้องมีแสงดี มีพื้นที่กว้างพอ อากาศถ่ายเท เพราะเราต้องใช้สีสเปรย์บางครั้ง ที่สำคัญต้องเดินทางสะดวก เพื่อเราจะได้บริหารเวลาได้ โดยมีทีมสถานทูตไทยในทั้งสี่ประเทศช่วยประสานกับศิลปิน

วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๗ เราออกเดินทางสู่กรุงเทพฯ จากคาร์ตา แต่เช้า พร้อมกับผ้าใบขนาดใหญ่ราวเมตรครึ่ง ซึ่งมาจากก่อนหน้านี้ พี่แจ๊คกี้และทีมกรมสารนิเทศเห็นว่า วันที่ ๘ สิงหาคม เป็นวันอาเซียนพอดิ ในเมื่อโครงการนี้ คือ Street Arts ร่วมใจ ศิลปินไทย-อาเซียน เราจึงอยากให้

พี่โลเลวาดภาพเพื่อเป็นของขวัญมอบให้อาเซียน
ในโอกาสนี้ด้วย

“ยากมาก” ได้ยืมพี่โลเลเปรยเบา ๆ หลังจากอ่าน
แนวคิดที่ได้จากทีมคณะผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน
คำสั้น ๆ แต่ก็ได้ใจความว่า งานนี้คงจะหินและอาจขัด
ต่อธรรมชาติที่รักความอิสระของศิลปิน ผู้มีฝีมือลายมือ
และเป็นตัวของตัวเองสูง แต่พี่โลเลยอมรับและไม่รอช้า
ลงมือทันที วาดภาพนี้ที่หัวหินจนเกือบเสร็จ จริง ๆ จะทำ
จนเสร็จสมบูรณ์จากสตูดิโอที่บ้านแล้วขนไปก็ยังมีเวลาพอ
แต่ตอนนั้นไม่มีใครเข้าใจว่า ทำไมเขาถึงหยุดไว้แค่นั้น
แล้วแกะผ้าใบออกจากเฟรม ม้วนบรรจุลงท่อขนส่ง
ห่อกันกระแทกแน่นหนา แล้วขนไปสนามบินเลย

เราฝากให้ Adi ช่วยเตรียมโครงเฟรมเปล่าไว้สำหรับ
นำภาพที่จะมอบให้อาเซียนไปยังที่นั่นแล้ววาดต่อ ส่วน
ผ้าใบอีกสองภาพที่เราต้องวาดด้วยกัน Adi ขอล่วงหน้า
ไว้ห้าพื้นหลังทั้งหมดก่อนที่เราจะไปถึงเพื่อการบริหาร
เวลา เพราะปกติแล้ว ผลงานของเขาจะมีกรอบขนาด
พื้นที่ ตีเส้น ใช้เครื่องมือเรขาคณิตจัดฟอร์ม ผสมกับ
เทคนิคสร้าง Texture หลายแบบ เขาต้องใช้เวลาหลายวัน
ถึงจะเสร็จ พอเราไปถึงสตูดิโอส่วนตัวของเขา ภาพก็อยู่
ในสถานะที่พื้นหลังแน่นพร้อมให้เราวาดเติมได้เลย แพร
และเด็ก ๆ วาดในส่วนของตัวเองเสร็จเรียบร้อยตั้งแต
วันแรก พวกเราลุยกันสุด ๆ เพื่อให้พี่โลเลและ Adi มีเวลา
เก็บรายละเอียดที่ต้องใช้ความประณีต

ในวันที่สอง เป็นการทำงานที่เหมือนง่าย แต่ต้อง
เปิดใจกว้างมาก เพราะเราต้องแชร์พื้นที่กัน แร่รูปทรงมัน
ยอมรับลายเส้นของอีกคนมาวาดทับอยู่บนงานของเรา
ให้อาเซียนและให้การสนับสนุนบนพื้นที่จำกัด และปล่อยให้
ทุกคนได้จัดวางความคิดลงไปอยู่ร่วมกันบนผ้าใบ
ทั้งสองภาพอย่างไม่เสียความเป็นตัวเอง พวกเรารู้สึกว่
ไม่มีอะไรติดขัดเลย ผลงานที่เกิดขึ้นเต็มไปด้วยความมั่นใจ
ไมตรีที่ดีงามต่อกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัยกันจนสำเร็จเป็นงาน
ศิลปะที่ก่อให้เกิดเพื่อนใหม่ แล้วพี่โลเลก็เฉลยว่า อยากให้
เพื่อนใหม่คนนี้ รวมถึงแพรและลูก ๆ ได้ลงลายเส้นในภาพ
ที่จะมอบให้อาเซียนด้วย โดยไม่ได้บอกว่า แนวคิดคืออะไร

ภาพที่พี่โลเลวาดไว้ประกอบไปด้วยผู้คน ท้องฟ้า ทะเล
ก้อนเมฆ และตราสัญลักษณ์อาเซียน Adi วาดเส้นสีชมพู

หน้าด้านล่างและเติมเส้นสีขาวดำเล็ก ๆ ด้วยสีสเปรย์ ในมุมบน แพรวาดกิ่งไม้ที่มีนกตัวใหญ่และตัวเล็กเกาะอาศัยอยู่ด้วยกัน ปาดสีหนาเป็นก้อน ๆ นินจาวาดดอกไม้ที่เหมือนกิ่งहनหลายดอกด้านล่างด้วยลายเส้นชื่อ ๆ ของเด็ก ๗ ขวบ สุดท้าย โรมันหยิบปากกามาวาดเรือตรงกลาง แล้วเขียนว่า Asean บนตัวเรือ เพียงเท่านั้น พิโวลเลก็ประกาศว่า “ภาพนี้เสร็จแล้ว”

สำหรับพิโวลเล การที่จะวาดภาพให้สวยสมบูรณ์แบบนั้นด้วยความชำนาญจากประสบการณ์ ๓๐ ปีคงทำได้ไม่เป็นปัญหา แต่การที่เขาเปิดพื้นที่เว้นว่างไว้ไม่ยอมวาดจนเสร็จนั้น เพื่อรอลายเส้นใหม่ เพื่อรับลายเส้นที่แตกต่าง เพื่อให้โอกาสลายเส้นที่เติมไปด้วยความไร้เดียงสา มาเติมลงไป การเปิดใจ คือจุดเริ่มต้นหนึ่งของการพัฒนาความสัมพันธ์

ในอาเซียนทุกประเทศเปรียบเสมือนเพื่อนเก่าแก่เพื่อน คือ คนที่อยู่ข้างเราเสมอ รับฟังกันและกันช่วยเหลือสนับสนุนกัน ไม่มีใครอยู่ได้โดยปราศจากเพื่อน เรือลำน้อยของโรมันกลายเป็นรายละเอียดสำคัญของภาพโดยบังเอิญ สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการที่ศิลปินเปิดใจรับสิ่งใหม่ ทำให้เกิดความหมายใหม่ที่เกินคาด เราทุกคนอยู่บนเรือลำเดียวกัน นั่นคือ เรือของอาเซียน และเราจะเคลื่อนที่ล่องไปสู่อนาคตที่ดีด้วยกัน

สปป. ลาว คือ ประเทศที่สองของโครงการ เราวาดทั้งหมด ๘ ภาพ ศิลปินวาดกันคนละภาพ และวาดร่วมกันอีกสองภาพ ในภาพที่วาดร่วมกัน ท่านทูตพีเหมียวยร่วมวาดปลาด้วย เราใช้สตูดิโอสายลมของคุณมิกเป็นลักษณะ Open Studio คือ เปิดให้คนทั่วไปเข้าชมได้ตลอดเวลาที่วาด ที่นี่เราเชิญคุณแฮม ฐาณิศร์ สินธาร์ตนะ ศิลปินนักดนตรี เจ้าของรางวัล Best Asian Creative Artist จากเวที Golden Indie Music Awards (GIMA) ของไต้หวัน เดินทางมาด้วยกันเพื่อเล่นดนตรี เพราะนอกจากศิลปะแล้ว ดนตรีก็น่าเป็นอีกภาษาหนึ่งที่ไร้พรมแดน คุณแฮมเตรียมเพลงลาวไพเราะ ๆ มา แต่เอาเข้าจริง

เรามีศิลปินสี่น้ำลาว ชื่อคุณหงสาขอมมาแจมด้วยสนุกมากกว่านที่สุด อาจจะเป็นวัฒนธรรมที่คล้ายกันในเรื่องของความรักในเสียงเพลง ศิลปินลาวรู้จัก

และร้องเพลงไทยได้ศิลปินไทยก็ฟังเพลงลาวรู้เรื่อง
หมด เราพูดภาษาไทยสลับว่าภาษาลาว วาดกันไป
ร้องเพลงกันไปสนิทสนมกันรวดเร็วเหมือนเป็นญาติ
สมกับที่เราทั้งสองประเทศ “กินข้าวร่วมกัน กินปลาพร้อมน้ำ”
กันมานานประโยชน์ที่านทูตพี่หมี้ยกกล่าวถึงในวันส่งมอบ
ภาพที่ทำเนียบทูต และเราก็ได้สัมผัสถึงความรูสึกนั้น
จากการทำงานที่นี้จริง ๆ ยามถึงคราวจากลาเพื่อไปต่อ
ถึงกับน้ำตาซึม รู้สึกมีความผูกพันอย่างเพื่อนใกล้ชิด
ครอบครัวศิลปินลาวบอกว่า จะหาโอกาสเดินทางมาเยี่ยม
พวกเราที่หัวหินให้จงได้

กลับจาก สปป. ลาว พักอยู่กรุงเทพฯ เพียงหนึ่งวัน
แล้วเดินทางต่อไปสิงคโปร์ ทำนรองอธิบดีกรมสารนิเทศ
ปานฉลปัจฉิมสวัสดิ์หรือพี่เนน เดินทางไปพร้อมกับพวกเรา
ตั้งแต่ทริปนี้เป็นต้นไป ด้วยอากาศที่เปลี่ยนแปลงบ่อย
ของฤดูฝน พวกเราเป็นไข้ไม่สบายกันทั้งบ้าน แต่เราก็สู้ไหว
และผ่านมาได้ด้วยดี ขอขอบคุณทุกคนที่เป็นห่วง คอยดูแล
เอาใจช่วยพวกเรา ที่นี้ทางสถานทูตมีจัดงานเทศกาลไทย
พอดิในสุดสัปดาห์นั้น และอยากให้การวาดรูปของโครงการนี้
เป็นส่วนหนึ่ง เราวาดกันบริเวณสถานทูต ภายนอกอาคาร

แต่มีหลังคา และมีพัดลมปรับอากาศคอยช่วยบรรเทา ความร้อน มีผู้มาร่วมงานเทศกาลไทยเดินมาดูเรื่อย ๆ ส่วนคุณแฮมไปเล่นดนตรีบนเวทีในงานและในทำเนียบทูต วันส่งมอบ เราวาดด้วยกันทั้งหมดสองภาพบนเฟรม ขนาดยาวพิเศษวางคู่กันจะมีลักษณะเหมือนประตูบานใหญ่ ศิลปินแต่ละคนจะมีขั้นตอนการทำงานไม่เหมือนกัน พวกเรานัดวาดไปเลยโดยไม่ต้องร่าง แต่ Toby ถนัด ร่างด้วยดินสอก่อน พี่โพลเลยเห็นว่า เป็นโอกาสเหมาะที่จะได้คุยกันผ่านองค์ประกอบต่างๆ ทางศิลปะ เลยขอให้ ศิลปินทุกคนใช้การวาดแบบ Improvise คือ ไม่ต้อง วางแผนแน่นอนมาให้ค่อยๆ เล็ง ค่อยๆ คิด ค่อยๆ ขีดเขียน ทาจังหวะใช้ความรู้สึกนำ ตอนแรกเราก็กึกๆ แยกกันไปวาดคนละมุม แล้วค่อยมาบรรจบทับซ้อนกันภาพก็ค่อยๆ ก่อร่างสร้างฟอร์มขึ้นมา ภายใต้กลิ่นอายของ Peranakan แต่เป็น Peranakan ในสไตล์ของเราเอง ศิลปินทุกคน เชื่อมโยงสายเส้นและสีเส้นเข้าหากันจนเป็นอันหนึ่งอันเดียว

นอกจากสองภาพหลัก พี่โผล่วาดภาพเสื่อลงเฟรมเล็กให้ท่านทูตพี่อ้าย อูร์ริชต์ เจริญโต สำหรับนำไปร่วมประมูลอีกหนึ่งภาพ พี่โผล่เสนอญาติให้โรมันกับนินจาเติมด้วยนิดหน่อยปรากฏว่าพี่โผล่ชอบมาก เกือบไม่ยอมยกให้ท่านทูต พี่แจ๊คก็เดินทางตามหลังพวกเราไปตลอดทั้งสามประเทศแรก ประเทศสุดท้ายพี่แจ๊คก็ติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถตามมาได้ แต่พวกเรามีพี่เนนอยู่เป็นขวัญกำลังใจแทน เราได้พบกับน้อง ๆ หลายคน ที่สลับกันเดินทางมาทำงานกับเรา ทุกคนน่ารักมาก

เราได้เห็นการทำงานร่วมกันแบบพี่ดูแลน้อง น้องดูแลพี่ เหมือนสถานทูต กรมสารนิเทศและกระทรวงการต่างประเทศเป็นครอบครัวใหญ่ ทำให้พวกเรารู้สึกอบอุ่นไปด้วยตลอดโครงการ จบทริปสิงคโปร์เราพักการเดินทางสี่วันพวกเราพาเด็ก ๆ ขับรถบึ่งกลับหัวหินไปพบแพทย์ประจำตัวเพื่อตรวจเช็คร่างกาย ผลออกมาว่า พวกเขาไม่เป็นอะไรมากเมื่อได้ยาตรงตามอาการ เด็ก ๆ ก็ดีขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงกำหนดเดินทางไปฟิลิปปินส์ หมุดหมายสุดท้ายของโครงการนี้

คืนก่อนวันออกเดินทาง เราแพ็คกระเป๋าพร้อมเตรียมนอนแล้ว “มะนิลาฝนตกหนักมากคะ ขอให้ทุกคนเตรียมร่มและรองเท้าที่เปียกน้ำได้มาด้วยนะคะ” ข้อความจากพี่นกันน้อย ออกแฉในเซอร์ประจำโครงการ ผู้เดินทางไปดูแลเราทุกทริปเช่นเดียวกับพี่เอ๋ แจ้งมาในไลน์กลุ่มความกังวลใจผลขึ้นมาสักทีพวกเรานิดหน่อย เป็นห่วงลูกและเป็นห่วงงาน แต่ในที่สุดเราก็สลัดความคิดลวงหน้า

ในสิ่งที่ยังไม่เกิดนั้นไป ไม่เป็นไร เราลุยมาขนาดนี้แล้วเราจะลุยต่อไปด้วยกัน ไม่แน่ว่าจะมีบุญเก่าหรือโชคช่วยแต่มาถึงฟิลิปปินส์ฝนแทบไม่ตกเลย มีพวาลงมาบ้างนิดหน่อย แต่เป็นช่วงที่เราอยู่ในอาคารทุกครั้ง อากาศก็ไม่ร้อน แห้งสบาย เดินไม่มีเหงื่อ นินจาไอบามากวันแรกแต่พอใส่แจ็กเก็ต ทำตัวให้อุ่น ๆ นินจาก็ดีขึ้น ท่านทูตพี่ตุลย์ ไตรโสรัส ต้อนรับพวกเราที่ทำเนียบทูตด้วยบทเพลงอันไพเราะและอาหารท้องถิ่นมะนิลา

เราโชคดีอีกอย่าง คือ เจ้าของแกลลอรี Vinyl on Vinyl อนุญาตให้เราใช้พื้นที่ในแกลลอรีวาดรูปได้สองวัน Kris ศิลปินที่จะร่วมงานด้วยเป็นผู้ไปติดต่อ ปรากฏว่าเจ้าของแกลลอรีผู้นี้รู้จักกับเพื่อน ๆ ภัณฑารักษ์ หรือ

Curator ศิลปินไทยและศิลปินญี่ปุ่นของเราด้วย
 เลยเหมือนไม่ใช่คนอื่นคนไกล แต่กลายเป็นคนบ้านใกล้
 เรือนเคียงที่เพิ่งได้หันมาทักทายกัน พร้อมให้ความช่วยเหลือ
 ที่นี้เราวาดด้วยกันทั้งสองภาพ Kris ออกตัวว่าขอทำพื้นหลัง
 เพราะเขาลำบาก แต่ด้วยเวลาที่มีแค่สองวัน เฉลี่ยแล้ว
 แค่วันละ ๔-๕ ชั่วโมง เฟรมเพิ่งมาถึงก่อนเรามาแค่วันเดียว
 Kris จึงเริ่มงานก่อนแบบ Adi ที่จากการ์ตาไม่ได้ ต้องมาวาด
 พร้อมกัน แต่ถ้าต้องรอสีพื้นหลังแห้งคงไม่ทันการ เราจึง
 วางแผนกันใหม่ พวกเราวาดก่อนและเราจะวาดเป็น
 Graphic เพื่อให้เข้ากันกับที่ Kris จะใช้เทคนิคสีสเปรย์
 สร้างน้ำหนักและเลเยอร์อีกที

วันที่สองของการทำงาน Kris มาก่อนเราสองชั่วโมง

เพื่อมาสเปรย์สีให้เสร็จก่อนที่เด็ก ๆ จะมา โรมันวาด
 รถ Jeepney คันใหญ่จากความประทับใจมะนิลาในวันแรก
 ของตัวเอง ส่วน Kris วาดรถตุ๊กตุ๊ก เกิดเป็นความบังเอิญ
 ที่จริงใจเราวาดไปคุยไป ฟังเพลงฟิลิปปินส์ ลองกินซูปเนื้อ
 ใส่แตงโม ในขณะที่เขาก็หัดพูดภาษาไทยและเล่าให้เรา
 ฟังว่า ไม่กินเผ็ด เราลองชิมน้ำมะม่วงเขียวปิ่นแล้วพบว่า
 เปรี๊ยะอร่อย เขาก็เล่าให้ฟังว่า เคยกินมะม่วงเมืองไทย
 แล้วตกใจที่หวานมาก รู้สึกว่า สัมพันธไมตรีระหว่าง
 ประเทศระดับประชาชนต่อประชาชนเจริญเติบโต
 ที่ละเล็กละน้อยระหว่างบรรทัดของบทสนทนาของศิลปิน
 ตลอดสองวัน เราค่อย ๆ ช่วยกันใส่รายละเอียดของบ้านเกิด
 เมืองนอนแต่ละคนบนรถ Jeepney และต้นมะพร้าวที่

สัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศระดับประชาชนต่อประชาชนเจริญเติบโตทีละเล็กละน้อยระหว่างบรรทัดของบทสนทนาของศิลปินตลอดสองวัน จนกลายเป็นภาพสะท้อนไปถึงการเดินทางของความผูกพันอันยาวนานและยังคงดำเนินต่อไป

เราทั้งสองประเทศมีเหมือนกัน จนกลายเป็นภาพสะท้อนไปถึงการเดินทางของความผูกพันอันยาวนานระหว่างไทยกับฟิลิปปินส์ที่เกิดขึ้นจริงและยังคงอยู่ต่อไป

ขอขอบคุณท่านอธิบดีพี่แจ๊คกี้และทีมกรมสารนิเทศ ที่เห็นพลังงานลึกลับ แสนชนแต่ไร้ขีดจำกัดของสถาบันที่เล็กที่สุด แต่สำคัญที่สุดในประเทศอย่างสถาบันครอบครัว ขอขอบคุณที่ให้โอกาสครอบครัวศิลปินของเราได้เดินทางไปทำงานศิลปะด้วยกัน โครงการนี้มีส่วนร่วมพัฒนาตั้งแต่ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ระหว่างศิลปะกับการทูต และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่สำคัญที่สุดคงเป็นระหว่างประชาชนกับประชาชน อันจะส่งผลให้เล่าขานแบบปากต่อปาก ถึงความสนุกสนานความม่วนชื่นความประทับใจอันดีที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือร่วมใจกันของทุกคนที่เกี่ยวข้อง

ขอขอบคุณท่านทูตและทีมสถานทูตไทย ทั้งสี่ประเทศเรื่องราวเหล่านี้จะเป็นตำนานของบ้านเราตลอดไปค่ะ 🍵

MFA Channel Thailand

ISSN ๑๕๑๓ - ๑๐๕X

ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๙๓

สิงหาคม - ธันวาคม ๒๕๖๗

วารสารที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับการต่างประเทศในหลากหลายมิติผ่านการบอกเล่าเรื่องราวและประสบการณ์ตรงจากนักการทูตและบุคคลในแวดวงต่าง ๆ ที่มาร่วมแบ่งปันมุมมองของตนเกี่ยวกับการต่างประเทศในมิติต่าง ๆ

ที่ปรึกษา

**นิกรเดช พलगูร
ปาณิดล ปัจฉิมสวัสดิ์**

บรรณาธิการบริหาร
จักรสุดา จักกะพาก

บรรณาธิการ
ชลทิพา วิญญูนาวรรณ

คณะผู้จัดทำ
**สุรีย์ พรงาม
ภัทรสุดา วโรพัฒน
นิตากร ใจเย็น
ธณชล วิมลสังจาร์ภักษ์**

จัดทำโดย
**กองประชาสัมพันธ์การทูตสาธารณะ
กรมสารนิเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ**

ที่อยู่
**๔๔๓ ถนนศรีอยุธยา
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐**

โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐
โทรสาร : ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๙๓

ออกแบบ
ชาญสิริ มีเหล่าดี

พิสูจน์อักษร
**กรองทอง สุขอร่าม
บุษบง รักษาทรัพย์
จุฑามาศ ยี่งวรากร**

จัดพิมพ์โดย
**บริษัท ยูโทเปีย มิเดีย
อินเตอร์เนชันแนล
(ประเทศไทย) จำกัด**

สำนักงานสัญชาติและนิติกรณ์ ๙ แห่ง ทั่วประเทศไทย

www.mfa.go.th

[mfa_thailand](https://www.instagram.com/mfa_thailand)

[กระทรวงการต่างประเทศ](#)

[@mfa_thailand](#)

[Saranrom Radio](#)

[@MFAThai](#)

[MFA Thailand Channel](#)

[MFAThai](#)

[Saranrom Radio](#)

[MFAThai](#)